Cine a fost, cu adevărat, Mihai Șora / Cele 5 păcate ale Liei Savonea

ROMÂNIA Newsweek®

18-24.10.2019

BREXIT.RO

Românii formează a doua comunitate din Marea Britanie. Un Brexit dur i-ar putea afecta profund. Ieșirea Regatului Unit din UE întârzie însă, iar jumătate dintre români nu au aplicat pentru rezidență, care i-ar pune la adăpost

Anul 2 ■ Numărul 76 ■ Preț: 11,90 lei

19076

5 948494 000029

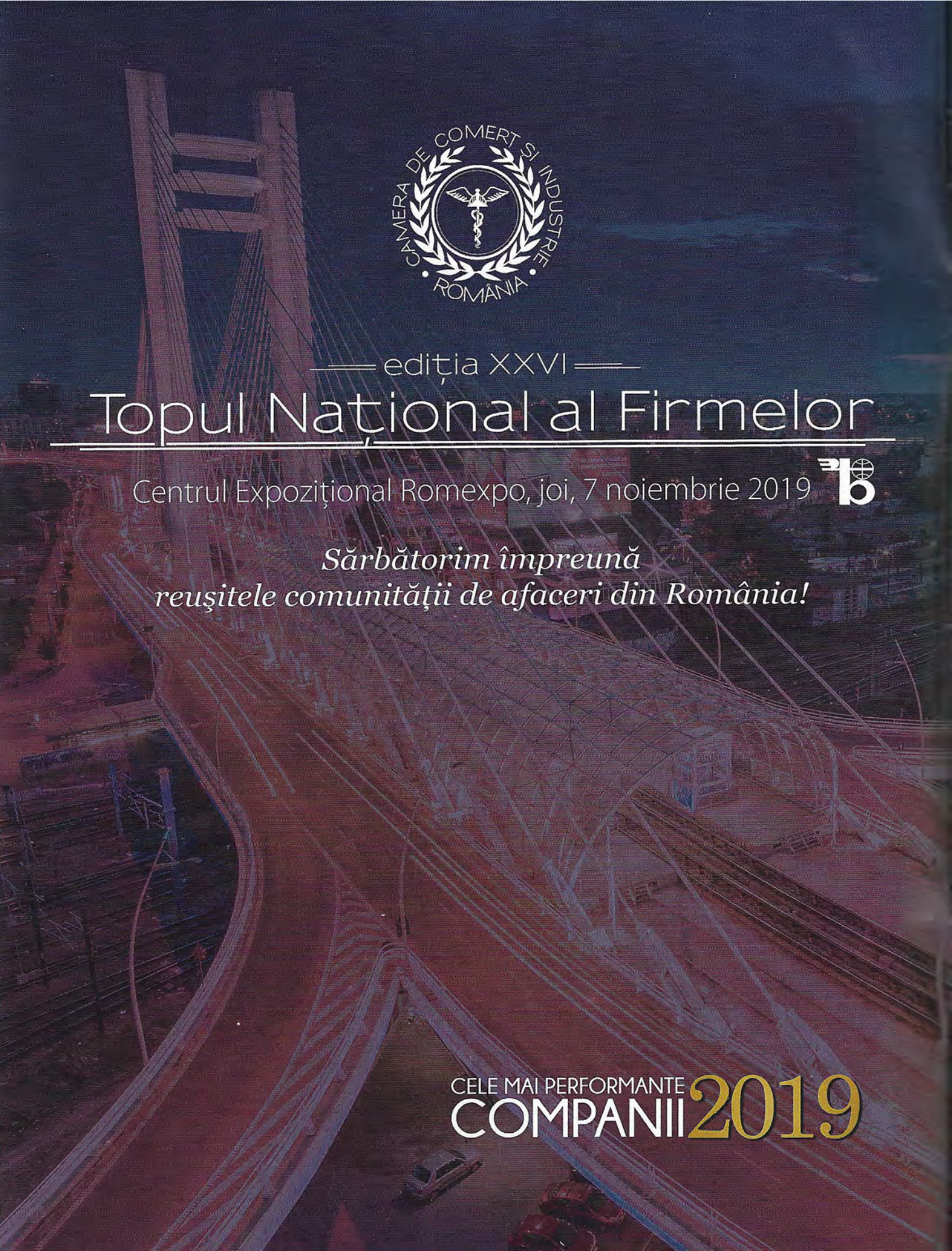
CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE ROMÂNIA
ediția XXVI
Topul Național al Firmelor
Centrul Expozițional Romexpo, joi, 7 noiembrie 2019
Sărbătorim împreună
reușitele comunității de afaceri din România!
CELE MAI PERFORMANTE
COMPANII 2019

Newsweek ROMÂNIA

18-24.10.2019 _ ANUL 2 _ NR.76

SUMAR

Periscop

06 **Controversă**
Cine a fost, cu adevărat, Mihai Șora
08 **Mihai Șora:**
Marea vină o poartă intelectualitatea

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Coșmarul s-a încheiat sau e doar în pauză?
11 RADU PARASCHIVESCU
Scrisul în dodii

Dosar

12 **Brexit.ro**
Imigranți în Regatul Unit
14 Peste jumătate dintre români au aplicat pentru noul statut de rezidență
17 „Mica Românie" din nord-estul Londrei
18 „Ai actele în regulă, poți să stai liniștit"
19 „Dacă în Occident va fi criză, îți dai seama cum va fi în România?"
20 Românii din Regatul Unit nu vor să revină acasă

Periscop

22 **Justiție**
Cele 5 păcate ale Liei Savonea
26 **Analiză**
Un an de la referendumul vrajbei
30 **Paravane**
Chițoiu în opoziție, angajații lui la putere

Magazin

34 **Pionierat**
Să facem blugii „verzi"
37 **În numere**
Medicamente prescrise
38 **Lectură**
Cărțile toamnei
42 **Pe hartă**
Locuri de venerație din întreaga lume
46 **Mediu**
Proporții oceanice
48 **Călătorii**
O țară, patru anotimpuri
50 **Auto**
Porsche CaymanTPDK
Odă plăcerii de a conduce
54 **Sănătate**
Intoxicația acută alcoolică
56 **Tehnologie**
Bicicleta electrică „invizibilă" / HiBed, patul cu cinematograf inclus
58 **Rugby**
Frățiile de succes ale Cupei Mondiale de Rugby
60 **Dezastru**
România, țara cu un singur bazin omologat internațional

Calendar

62 Rușinea Armatei Române

» P.38

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu, Cristian Preda

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

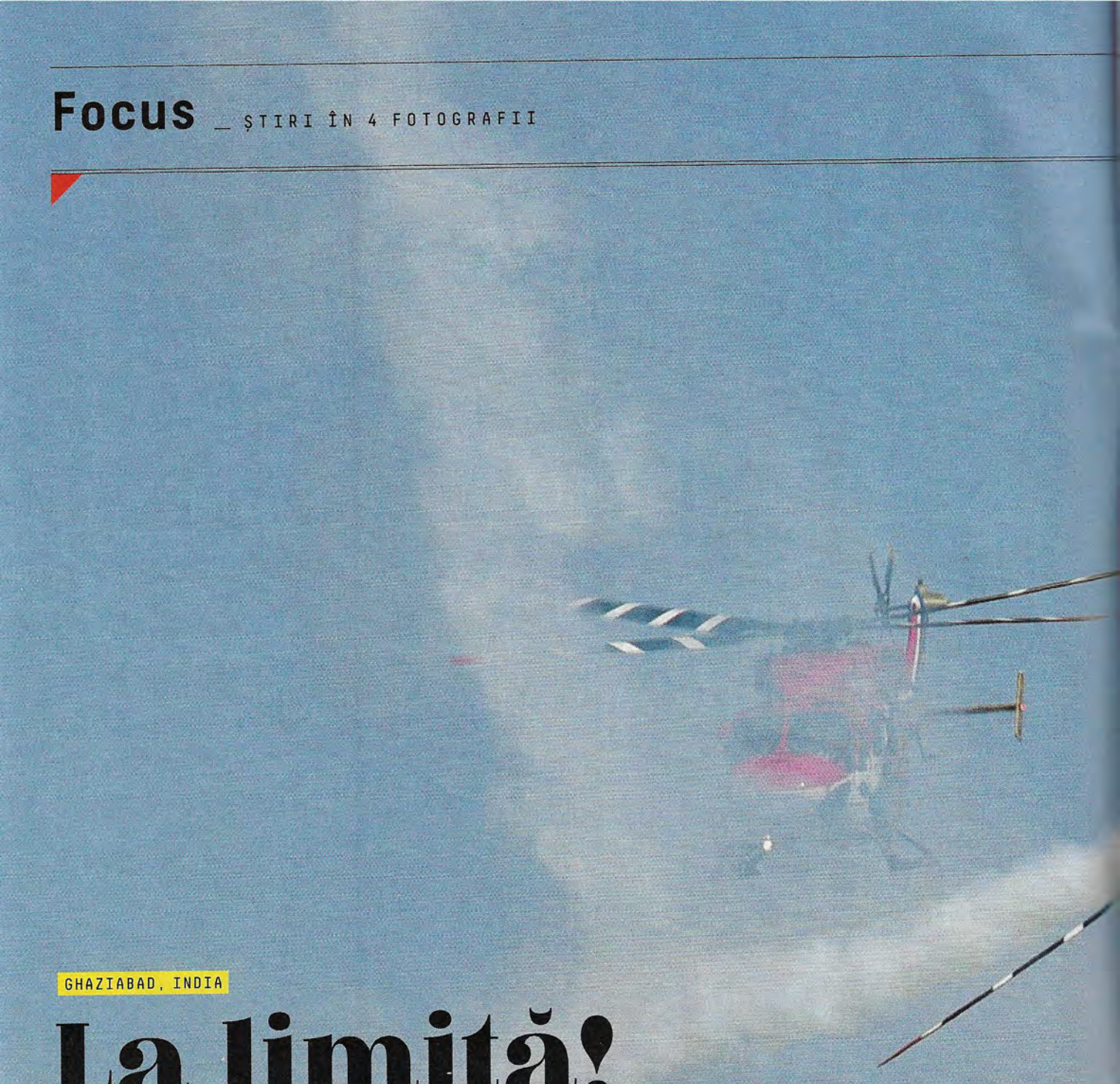

GHAZIABAD, INDIA

La limită!

Acrobații indieni din trupa „Sarang“ fac repetiții înaintea celei de-a 87-a aniversări a Zilei Forțelor Aeriene, la Baza Hindon, pe 6 octombrie 2019. Forțele Aeriene Indiene, din cadrul cărora face parte și trupa „Sarang“, au fost înființate pe 8 octombrie 1932, pe când țara era sub conducere colonială britanică.

AJAY AGGARWAL/HINDUSTAN TIMES VIA GETTY IMAGES

MADURA, INDONESIA

Curse cu bivoli

Un jocheu mână doi bivoli în cadrul Cupei Președintelui 2019, competiție desfășurată pe 6 octombrie, în cadrul festivalului tradițional „Karapan Sapi". Bivolii sunt decorați cu flori, aur și stofe. Cursele sunt organizate în perioada iulie-octombrie, în regiunile Bangkalan, Sampang, Pamekasan și Sumenep.

ROBERTUS PUDYANTO/GETTY IMAGES

LONDRA, ANGLIA

Pe covorul roșu

Actorii Harrison Davis, Warwick Davis și Annabelle Davis (de la stânga la dreapta) participă la premiera europeană a filmului „Maleficent: Stăpâna Răului". Evenimentul a avut loc la Odeon IMAX Waterloo, pe 9 octombrie 2019, în capitala Angliei, Londra.

TIM P. WHITBY/GETTY IMAGES

PERTH, AUSTRALIA

Artă și sănătate mintală

Studenți și voluntari pozează pe plaja North Cottesloe, pe 10 octombrie 2019, în metropola australiană Perth, pentru a marca Ziua Mondială a Sănătății Mintale. Este vorba de o lucrare de artă contemporană a artistului Andrew Baines.

STEFAN GOSATTI/GETTY IMAGES

CONTROVERSĂ

Cine a fost, cu adevărat, Mihai Șora

Este filosoful cel mai îndreptățit purtător al unui mesaj de condamnare a comunismului?

BIOGRAFIA LUI ȘORA NE ARATĂ CĂ NU A FOST UN opozant al regimului trecut, așa cum nici nu există dovezi că ar fi existat oameni care să fi suferit de pe urma acțiunilor sale. A fost cel mai bun elev al lui Eliade și a activat în Partidul Comunist Francez. În România comunistă, a deținut un post mărunt la Ministerul de Externe, trăind modest în Capitala unei țări în care pușcăriile se umpleau de deținuți politici.

Contribuie la apariția cărților din Biblioteca pentru Toți. După, 1967 ajunge în Occident și reia legăturile cu „inteleghenția" interbelică aflată în exil. Se întoarce acasă, unde începe să publice. Este, pentru o scurtă vreme, ministru al Învățământului în guvernul Petre Roman.

Într-un interviu a susținut că situația din anii '90 se datorează non-combat-ului intelectualilor din ultimul deceniu de comunism. Demisionează după venirea minerilor.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

ÎNCĂ O MĂSURĂ RATATĂ
Cele 5 păcate ale
Liei Savonea » P.22

Ce spune Șora la „30 de ani de la Revoluție"

În urmă cu puțină vreme, agenția Papaya a realizat un clip pentru compania eMag. Popularitatea dobândită de Mihai Șora a cântărit, probabil, decisiv, în alegerea gânditorului ca purtător de mesaj. Mihai Șora a devenit reper moral și civic prin participarea la protestele pro-justiție și stat de drept din ultimii ani.

Într-un clip alb negu, într-un vagon restaurant de epocă, la o masă stau câțiva tineri. Unul primește un tort pe care e inscripționată cifra 30. Trenul este oprit de un militar care se vrea un ofițer rus.

Se aude vocea lui Mihai Șora: „Aveam 30 de ani când viața s-a oprit. Când s-a lăsat cortina (Cortina de Fier) și zidurile au început să fie înălțate. Avem 30 de ani când ne-au condamnat pe toți la frică, iar pe copiii noștri la foame și la frig. Ne-au condamnat la întuneric, la beznă, din care unii au încercat să scape, însă puțini au reușit. Aveam 30 de ani când mi-am pierdut ce aveam mai aproape de suflet: libertatea. Permiteți-mi să o sărbătoresc, acum, la 30 de ani de când ne-am recâștigat-o".

Filmul este însoțit de imagini-simbol: soldați care ridică ziduri, alții care încearcă să treacă Dunărea.

Înaintea tancurilor sovietice

Mihai Șora s-a născut la 7 noiembrie 1916, ca fiu de preot. A debutat, în 1947, la Editura Gallimard, cu volumul „Du dialogue interieur". „Mihai Șora a străbătut un secol întreg: a fost bun prieten cu Cioran și cu Eliade, s-a zbenguit pe străzile Parisului cu Ionesco, a fost studentul lui Mircea Vulcănescu, a pus de-o mămăligă în atelierul lui Brâncuși, a luat zece la profesorul Nae Ionescu, (...), a intrat în Rezistența franceză, (...), a trăit sub ocupația nazistă în Franța, unde se afla în perioada doctoratului. Ar fi rămas pentru tot restul vieții dacă nu ar fi avut ideea de a reveni acasă, în 1948, după zece ani, într-o excursie organizată de Frontul Național Român, în urma căruia a fost sechestrat și obligat să rămână în România totalitară, din ordinul Anei Pauker", scria a doua soție a gânditorului, Luiza Palanciuc-Șora.

Istoricul Sorin Antohi, care a realizat o carte de dialoguri cu Mihai Șora, îi definește, astfel, gândirea: „filozofia politică a lui Mihai Șora este un comunitarism organicist cu temei transcendent. Mihai Șora a putut articula pe această stabilă opțiune (teologico-) filozofică mai multe politici, de la leninismul nemarxist al tinereții sale franceze, trecând prin «antipolitica» (în sensul lui György Konrád) tot mai vehementă a deceniilor de socialism real, până la doctrina civic-democrată schițată de gânditor".

Cei dintâi ani de comunism

În 1948, anul „în care viața sa s-a oprit", Mihai Șora a devenit un mărunt funcționar în Ministerul de Externe. Ulterior, a fost șef de secție la Editura pentru Limbi Străine (1951–1954) și redactor-șef la Editura de Stat pentru Literatură și Artă (1954–1969), unde are meritul editorial de a fi fost fondatorul noii serii BPT (acronim pentru „Biblioteca Pentru Toți"). A refuzat să publice timp de două decenii. Nu există dovezi că ar fi colaborat cu structurile opresive. Soția sa spune că a fost urmărit de Securitate din 1948 până în 1989.

„Tata a avut domiciliu forțat într-un subsol de pe Bulevardul Dacia. Apoi, familia noastră de 5 membri a locuit într-un apartament împărțit cu alte trei familii"
- Tom Șora

Cât de buni au fost comuniștii francezi

Tom Șora, fiul gânditorului, aduce unele clarificări: „Apartenența lui Șora la Partidul Comunist Francez, până la 1948, se explică prin faptul că, până în 1945, a luptat în Rezistența Franceză contra ocupației hitleriste a Franței. Comuniștii din Rezistența Franceză nu pot fi comparați cu teroriștii dogmatici educați la Moscova și trimiși după război ca agenți staliniști în țările Europei de est, pentru a instaura acolo dictatura comunistă. Foarte mulți comuniști din Rezistența Franceză erau mânați de idealul libertății", afirmă fiul lui Mihai Șora.

Ciprian Apetrei, absolvent de filosofie la François Rabelais University, spune că ceea ce face Mihai Șora de câțiva ani este admirabil. Dar să îi fie rescrisă biografia nu este în regulă. „În această calitate de «luptători pentru libertate», liderii comuniști francezi au sprijinit din toate puterile încercarea URSS de a desprinde Basarabia de România. Se întâmpla în 1924. Cu mult înainte de Hitler", arată Apetrei.

Ce însemna persecuția în comunism

„Tata a locuit un timp sub regimul de domiciliu forțat, într-un subsol de pe Bulevardul Dacia din București. Apoi, în timpul copilăriei mele, până în 1963, familia noastră de cinci membri a locuit într-un apartament împărțit artificial pentru 3 familii...", spune Tom Șora.

Un fost deținut politic din anii '50, Niculina Moica spune, pentru portalul podul.ro, că, „în timp ce domnul Șora lucra la Ministerul de Externe condus de criminala Ana Pauker, cei mai români dintre români erau hăituiți, arestați, torturați și aruncați în lagăre și închisori, unde erau asasinați la scară industrială". Aici nu e despre cine a suferit mai mult. Ci dacă mesagerul se potrivește mesajului pe care îl poartă.

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA

Mihai Şora: Marea vină o poartă intelectualitatea

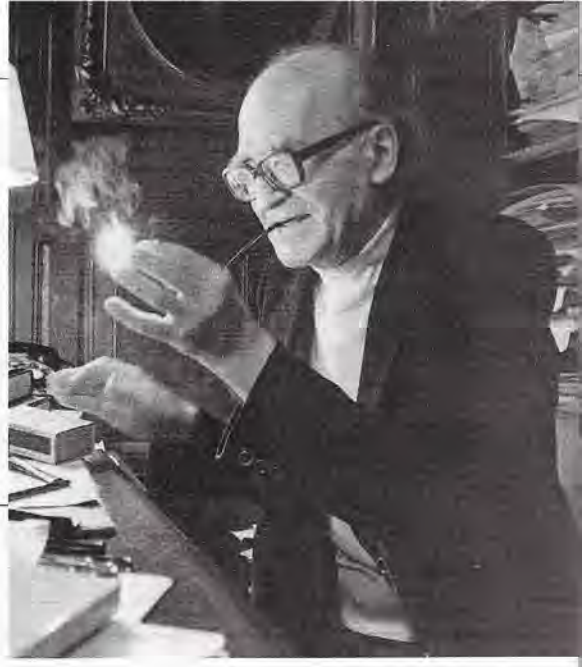

RELAŢIA SA CU COMUNISMUL este discutabilă din perspectiva tinereţii, a anilor de „dezgheţ", şi prin raportarea sa la anii '80.

Gânditorul şi leninismul

În 2001 apărea la Polirom cartea „Mai avem un viitor ? România la început de mileniu", Mihai Şora în dialog cu Sorin Antohi. La finalul cărţii, Antohi explică aplecarea spre „stânga" a lui Şora.

„Tânărul Şora, aflat în Franţa ocupată de nemţi... a intrat în contact cu cercurile Rezistenţei. Sub presiunea istoriei... Mihai Şora include în prima sa carte o stridentă pledoarie pentru leninism, în care Vladimir Ilici apare ca figură providenţială destinată să îndrepte răul profund al lumii contemporane. Cititorii şi mulţi dintre cunoscuţii filozofului au trebuit să aştepte dramatica şi demna retractare din «Cuvânt după jumătate de secol»... Şora ne spune astăzi că, la vremea respectivă, opţiunea sa leninistă a fost una negativă, fiindcă atunci, ca mulţi alţii, ştia doar ce nu voia: nazismul...

Oricum, anii lungi trăiţi de filozof sub un regim comunist au fost ocazia totalei «dezânşelări»: justiţia bolşevică nu era nicidecum una care să redistribuie riguros, ceea ce expropriase... libertatea, egalitatea şi fraternitatea erau simple sloganuri. Situaţia maselor era mai proastă ca oriunde...", explică Antohi.

Lipsa de consistenţă a generaţiei '80

În aceeaşi carte, Mihai Şora explică modul în care a fost posibil comunismul ultimilor ani. „Marea vină a situaţiei din '90 o poartă pe umeri intelectualitatea română. De ce ? Pentru că atunci, în deceniul al optulea, când situaţia României era de aşa natură că Ceauşescu, întorcând spatele Uniunii Sovietice şi întorcându-se cu faţa spre Statele Unite, de la care avea neapărată nevoie să primească ajutor..., ei bine, atunci intelectualii români, în loc să aleagă acţiunea în spaţiul public, unde ar fi fost în relativă siguranţă, cu riscuri minore (mici arestări, sâcâieli, eliberări din funcţie etc., dar în nici un caz cu tăierea capului, ca sub Gheorghiu-Dej), au preferat exact spaţiul monitorizat de Ceauşescu, adică cei patru pereţi ai propriei locuinţe sau micile ghetouri de libertate, gen restaurantul Uniunii Scriitorilor. Aceasta înseamnă o lipsă de consistenţă, pentru că a nu avea proiect de viitor înseamnă a nu fi consistent", credea Şora.

Care continuă: „Evident, experienţa socială a dialogului fusese minimă şi mai curând privată în comunism. Schimbul liber de idei se refugiase în mediul aproape esoteric al familiei şi al grupului de prieteni, unde teroarea delaţiunii era de regulă mai mică, deşi delaţiunea însăşi nu lipsea", spune Şora.

Viaţa prin comunism

Timp de două decenii, Mihai Şora nu publică nimic. Suntem în 1967. Puşcăriile se deschiseseră de patru ani. Se simte un aer de libertate. Gânditorul ajunge la Paris unde reia legătura cu Mircea Eliade. Din capitala Franţei îi trimite o scrisoare la Chicago.

„Paris, 16.1.67 - Iubite şi mult stimate Domnule Eliade, După mai bine de optsprezece ani de nevedere, ţi-am aflat în sfârşit (fiind la Paris) adresa şi-ţi pot ura «La mulţi ani», aşa cum în gândul meu întotdeauna am făcut-o de când ne-am despărţit. Speram să te găsesc la Paris şi tare-am fost dezamăgit când am aflat că nu vii în Europa decât vara. Cine ştie când o să mai am prilejul să calc din nou aceste meleaguri! Sper, totuşi, să nu ne fie rezervată revederea doar pentru lumea de apoi. Am stat mult de vorbă cu Cioran şi cu Eugen Ionescu şi, regăsindu-i, m-am regăsit şi pe mine cel de pe vremuri. Peste câteva ore voi fi în avion şi mi se rupe inima de pe acum". Semnat: Mihai Şora.

„Mariana Şora îmi telefonează în seara asta. Din păcate, am chef să lucrez. Îi dau întâlnire pe săptămâna viitoare. După încheierea convorbirii, mă cuprind remuşcările. Să vii de atât de departe şi să-ţi găseşti, după 18 ani, vechii prieteni inacesibili", notează, la 4 mai 1967, Emil Cioran în „Caiete".

Nu e un albatros, dar nici un bolşevic

Scriitorul Radu Paraschivescu crede că accentele nu se pun cum trebuie în toată povestea. „Există, firește, un trecut, hai să zicem comunist, al lui Mihai Şora. Dar el nu a putut să se întoarcă în Franţa, în 1948, şi atunci soţia şi copiii au fost nevoiţi să se întoarcă ei în România. El trebuia să lucreze ceva, aşa că a lucrat ca referent de specialitate. Re-

Paris, 16.1.67

Iubite şi mult stimate Domnule Eliade,

După mai bine de optsprezece ani de nevedere, ţi-am aflat în sfârşit (fiind la Paris) adresa şi-ţi pot ura „La mulţi ani", aşa cum în gândul meu întotdeauna am făcut-o de când ne-am despărţit.

Speram să te găsesc la Paris şi tare-am fost dezamăgit când am aflat că nu vii în Europa decât vara. Cine ştie când o să mai am prilejul să calc din nou aceste meleaguri! Sper, totuşi, să nu ne fie rezervată revederea doar pentru lumea de apoi. Am stat mult de vorbă cu Cioran şi cu Eugen Ionescu şi, regăsindu-i, m-am regăsit şi pe mine cel de pe vremuri. Peste câteva ore voi fi în avion şi mi se rupe inima de pe acum.

Adresa mea la Bucureşti este: Str. Jules Michelet, nr. 15, et. III, ap. 19, Raion 30 Decembrie. Mi-ar face nespusă plăcere să primesc un rând de la D-ta. De asemenea şi cărţile (nenumărate) pe care le-ai scris de atunci încoace. (Duc cu mine *Amintirile* apărute la Madrid)[58]. Aş avea atâtea de spus! Dar trebuie s-o lăsăm pe altă dată. Rămas bun!

Al D-tale, cu aceleaşi – de totdeauna – sentimente.

Mihai Şora

[57] *Cum vedeţi realizată ediţia critică Mircea Eliade Opera omnia?*, p. 368.

[58] M. Eliade, *Amintiri*, vol. I, *Mansarda*, Madrid, 1966.

SCRISOAREA
pe care Mihai Şora, aflat la Paris, i-a trimis-o lui Mircea Eliade (foto) în 1967.

ferent de specialitate înseamnă nimic. Un slujbaş oarecare.

Deci nu este cel care îi şoptea sfaturi la urechea Anei Pauker... Un comunist feroce nu şi-ar fi riscat libertatea, în 1988, trimiţând scrisori la Europa Liberă pentru susţinerea lui Mircea Dinescu. Mihai Şora nu este un albatros, un om impecabil, dar nici să îl transformăm în bolşevic ordinar, cum am văzut că este făcut", a declarat Paraschivescu pentru Digi Fm. Profesorul Mihaela Miroiu susţine că „Reproşul principal adresat lui Şora este că a trăit în propria sa istorie şi nu a binevoit să moară, după gustul puriştilor. Nu a făcut rău nimănui. Culturii române, ca şi accesului general la carte, faptul că el a trăit, le-a făcut foarte bine".

Şora, legături cu Eliade

Scriitorul Liviu Bordaş publică un eseu intitulat „Cel mai bun student al meu: Mircea Eliade şi Mihai Şora", apărut în „Revista istorică, Bucureşti, XXV".

„Dintre toţi studenţii care îi frecventau cursurile, Eliade îşi aminteşte în Memorii doar de Mihai Şora, Mariana Klein, devenită mai apoi Şora şi Axente Sever Popovici. Dar elevul preferat, cel pomenit în mod repetat şi considerat un excelent student, a fost Mihai Şora.

În februarie 1946, când Eliade începe să ţină prelegeri la École Pratique des Hautes Études, vechiul student de la Bucureşti se va afla printre auditorii săi, chiar dacă nu în mod regulat", spune Liviu Bordaş.

Ecloziunea unui fost elev

Pe cartea publicată la Gallimard, în 1947, Şora a scris: „Domnului Mircea Eliade, în amintirea plăcutei mele ucenicii filosofice la seminarul său de metafizică". Eliade o citeşte imediat.

„Termin «Du dialogue intérieur» a lui Mihai Şora, fostul meu elev la seminarul de logică şi metafizică. Îmi place cu toate truismele şi teribilismele ei... Şora continuă problematica «generaţiei»: autenticitate, libertate, alegere. Curios sentiment de a asista la ecloziunea perfectă a unui fost «elev»", scrie Eliade.

În 1967, soţii Şora reiau legătura cu Eliade prin intermediul scrisorilor.

„Precum la Paris înainte de 1949, Mihai Şora a avut, după 1967, un important rol în publicarea operelor lui Eliade la Bucureşti... În anul care a urmat, Eliade reuşeşte să medieze acordarea unei burse la Universitatea din Chicago, însă lui Şora nu i se permite să onoreze invitaţia. Eşecul va fi însă compensat, în 1970, de o bursă pariziană oferită de Gabriel Marcel, care, datorită canalului oficial prin care a fost obţinută – ministrul Învăţământului, Mircea Maliţa –, va putea fi onorată", scrie Bordaş.

„Sechestrate în România comunistă, scrisul şi gândirea lui Mihai Şora nu au putut urma albia pe care începuseră să curgă atât de promiţător la Paris", este concluzia articolului apărut în „Revista istorică".

Cât de artistic este clipul cu Mihai Şora

Mihai Şora apare într-un film care are o poveste, personaje şi un mesaj. Filmul a avut un regizor, un producător şi un scenarist care a adaptat viaţa lui Mihai Şora pentru a transmite un mesaj anticomunist. Robert Tiderle, şeful Papaya Advertising, aminteşte asta: „Aveţi libertatea să nu vă placă ce am făcut. Să fiţi tineri de stânga pentru care comunismul rămâne o idee bună care a fost prost aplicată.... Să fiţi naţionalişti, ultra-ortodocşi, corupţi, iubitori de chiar el sau de preafericiţi... Aveţi toate libertăţile posibile. E doar o campanie care a îndrăznit să vorbească despre drepturile voastre. Dar nu aveţi dreptul să aruncaţi cu noroi în acest bătrân domn de 102 ani, care a protestat în frig...", a scris el pe Facebook.

Indirect, regizorul Bogdan Budeş i-a replicat: „Fără clipul creat de Papaya Advertising pentru eMag nu s-ar fi ridicat valul de linşaj la adresa lui Mihai Şora. Un val nedrept, de-a dreptul abject în multe comentarii, întreţinut de exaltaţi şi deraiaţi de ambele părţi, şi de cei care-l văd un comunist sinistru şi de cei care-l văd în chip de porumbelul păcii. Nu e nici una, nici alta. Nici satrap, nici dizident anti-comunist. Totul se rezumă la aceste vorbe scrise, probabil, de un ignorant recent şi suficient de la Papaya: aveam 30 de ani când viaţa s-a oprit. Da, s-a oprit viaţa altora, nu a lui Mihai Şora. Viaţa lui a continuat departe de închisori, departe de tortură...", spune regizorul Bogdan Budeş. Şi atunci vine întrebarea întrebarea: Nu cumva aura morală şi civică, dobândită de Şora după Revoluţie, i-a fost prelungită, în scopuri comerciale, spre perioada pe care a trăit-o în comunism?

FOTO: GETTY IMAGES

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Coșmarul s-a încheiat sau e doar în pauză?

Guvernarea lui Dragnea, comparabilă prin răul făcut României post-decembriste cu primul mandat al lui Ion Iliescu, când Mineriadele au blocat dezvoltarea țării și au alungat pe mulți dintre cei care s-au speriat de sensul spre care ne duce FSN-ului fostului nomenclaturist comunist, s-a încheiat mai repede decât speram, cu an înainte de termen.

Societatea românească a transmis, din 2017, un mesaj incredibil tuturor politicienilor penali și incompetenți care au crezut că – invocând legimitatea votului – pot face orice doresc. Mesajul a venit neașteptat, după o absență masivă de la urne și după ce, într-adevăr, penali fără reținer și incompetenți cum nu am mai văzut, totuși, în ultimii 30 de ani, au ajuns la putere democratic, prin votul sau nevotul nostru.

Liviu Dragnea, personajul care a urcat rapid pe primul loc în topul celor mai urâți din România, nu a luat puterea cu arma în mână, noi i-am dat-o, deși toate datele de până atunci ale personajului anunțau exact liderul toxic care a fost.

Românii și-au reparat greșeala stând zile întregi în frig și s-au căit ieșind în stradă, din nou neașteptat, doi ani și mai bine la rând.

Iar „coșmarul" s-a încheiat cu un an înainte de alegerile generale, cum a declarat un lider al opoziției.

Dar chiar s-a încheiat, sau doar a luat o pauză?

Mulți dintre cei care au ajuns acum la vârsta la care pot influența România erau destul de mici în 1996 și, oricum, destul de dezinteresați de viața politică locală. Așa că, cel mai probabil, au uitat că după un entuziasm similar celui de azi, când ciuma Ion Iliescu a pierdut pentru prima dată puterea, au urmat patru ani de dezastru politic.

Convenția Democrată din România, văzută ca o speranță pentru modernizarea țării, s-a dovedit doar un șir lung de scandaluri interne între aliați, de organisme nefuncționale, cu acronime care acum sună ridicol, COCOPO și COCOPA, cu șicane, cu funcția de prim ministru blocată de două ori de personaje care nu au vrut să părăsească postul – unul este eternul Victor Ciorbea, de care, iată, nu scăpăm nici în 2019, cu instabilitate economică și proteste masive din cauza măsurilor nepopulare de restructurare a unei economii rămase încă în comunism.

Iar guvernarea CDR s-a încheiat cu cel mai sinistru scrutin din câte scrutine sinistre am avut, cel din anul 2000, când în turul doi au ajuns repudiatul Ion Iliescu și extremistul Corneliu Vadim Tudor. Mulți, inclusiv eu, s-au văzut nevoiți să își calce pe inimă și să voteze cu Ion Iliescu, pentru că vechiul colaborator al lui Ceaușescu era varianta mai puțin dăunătoare decât vechiul pupincurist al lui Ceaușescu.

Istoria are toate șansele să se repete acum, dacă politicienii din PNL, USR și PLUS nu înțeleg că România nu își mai permite să repete greșelile din 1996-2000. Avem cea mai mare șansă să scăpăm de ciuma penalilor și incompetenților care a acaparat această țară și care e aproape gata să o sugrume.

Societatea s-a schimbat, a demonstrat-o în ultimii trei ani, iar meritul pentru blocarea lui Dragnea este în principal al cetățenilor. Acum e rândul politicienilor să fie în rând cu societatea și să demonstreze că pot și altfel. Dacă nu, dezamăgirea va fi și mai cruntă decât în anul 2000.

E rândul politicienilor să fie în rând cu societatea și să demonstreze că pot și altfel. Dacă nu, dezamăgirea va fi și mai cruntă decât în 2000

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

RADU PARASCHIVESCU

Scrisul în dodii

Vorbitul în dodii desemnează un tip de discurs marcat de confuzie sau de limbajul preţios. Cine vorbeşte în dodii scapă hăţurile cuvintelor de sub control şi ajunge fie direct pe miriştea delirului, fie la doi paşi de ea. România a avut încă de la începutul anilor 1990 câteva personaje luate în stăpânire de impresia că exprimarea căutată, excesul de neologisme şi luxuriaţa frazeologică ar fi semne de inteligenţă şi cultură. Ştafeta a trecut fără probleme dintr-o mână în alta şi de la un partid la altul. Au existat exponenţi ai pompozităţii retorice la ţărănişti şi la liberali, la ecologişti şi la fesenişti – în general, la toate partidele, cu sau fără reprezentare parlamentară. Paradoxul anilor 1990 era că politicienii care vorbeau româna cea mai corectă şi mai uşor de urmărit erau cei din UDMR. În rest, variaţiuni pe aceeaşi temă maioresciană a fondului fără fond, zisă şi a beţiei de cuvinte.

Cine a prins acele vremuri îşi aminteşte, fără îndoială, de cugetarea la microfon a lui Ion Iliescu: „Pus astfel în lumină, ancorat în sinergia faptelor, recursul la universalitate nu trebuie să eludeze meandrele concretului". Publicaţiile de satiră ale perioadei au jubilat, iar una dintre ele chiar a înfiinţat o rubrică intitulată „Sinergia faptelor". Concurenţa politică n-a stat cu mâinile în sân. Ţărănistul Ulm Spineanu s-a înfiinţat la cuvânt şi a glăsuit astfel: „Indiferent cum, într-un final, primordialitatea lui «a şti» politic şi social, care nu înseamnă un glotosocietarism, îşi va desemna predictibilitatea, şi în consecinţă echilibrul, între «a fi» şi «a avea»". Provocat să emită şi alte construcţii baroce de acest soi, Spineanu s-a conformat bucuros: „Conştiinţa ne este de fiecare dată rodul posteriorului, iar în fond profunzimea personalităţii fiecăruia, la un moment dat, se desprinde exogen-selectiv de bunul personal, devenind un fel de stare a ansamblului socio.patrimonial". Mereu la pândă şi prinzând din zbor sintagma „rodul posteriorului", Adrian Năstase a înţeles – cum să zic? – pe dos situaţiunea şi a combătut energic: „Este nevoie să aducem la nivel doctrinar un suport pentru reconfigurarea suportului nostru electoral, care nu mai poate rămâne pentru mult timp predominant rural, deci prin dependenţă accentuată faţă de statul asistenţial, având vârstă înaintată şi informaţie politică monocromă".

Mereu la pândă şi prinzând din zbor sintagma „rodul posteriorului", Adrian Năstase a înţeles - cum să zic? - pe dos situaţiunea şi a combătut energic

În concursul desfăşurat sub sloganul „Sâc, că eu ştiu şi cuvinte cu cinci silabe", politica şi-a dat seama la un moment dat că are un adversar redutabil: critica literară şi de artă. Iliescu, Spineanu, Năstase şi ceilalţi s-au văzut puşi în inferioritate de semeni inaccesibili. Din paginile revistelor literare au prins a ţâşni formulări dătătoare de vertij. Oameni mistuiţi de iubirea de sine s-au dezmierdat la oglindă şi s-au lăsat prinşi în ceva căruia nu i se poate spune altfel decât autopreludiu. Cine a crezut despre criticul literar sau de artă că-i ajută pe profani să înţeleagă opera şi-a căinat rapid naivitatea. Criticul se ghidează de multe după principiul aforistului: spune-mi ce-ai înţeles ca să-ţi spun ce am vrut să zic. Iată, de pildă, cum deslueşte o doamnă cu vocabular creaţia unui pictor contemporan: „În griul perlat al unui cer adânc susţinut de un ocru nisipos e sugerată, aproape mistic, linia mătăsoasă a orizontului care pâlpâie suspendată undeva, într-un departe incalculabil. Violeturi carnale conviețuiesc cu verziuri terne cu ţesut astringent şi morfologie ductilă." Pe de altă parte, creaţia unei poete cu nume de pasăre e văzută astfel de un critic cu prenume de ins fericit: „Impersonalul este pulverizat într-o mişunaţie [sic!] bruegeliană dirijată absurd şi oniric de cea cu «certificat de văduvie», delicată ca o faţă de pension, dar propulsată de un imaginar bulversant şi vrăjitoresc."

Ce dovezi mai bune ale scrisului în dodii?

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

Clapham Junction 344
abellio

PARAVANE
Chițoiu în opoziție, angajații lui - la putere » P.30

IMIGRANȚI ÎN REGATUL UNIT

Brexit.ro

Românii plecați la muncă în Marea Britanie așteaptă ieșirea țării din UE. Care întârzie, deocamdată. Nu toți co-naționalii noștri fac demersuri pentru a se pune la adăpost

SE PREFIGUREAZĂ O NOUĂ AMÂNARE A BREXITULUI. Termenul de 31 octombrie pentru ieșirea Marii Britanii va fi, cel mai probabil, încălcat din nou, în ciuda declarațiilor premierului Boris Johnson că va forța un Brexit fie și fără acord.

Documente guvernamentale britanice, prezentate unei instanțe de judecată din Scoția, arată că guvernul de la Londra va solicita Bruxelles-ului o nouă prorogare a termenului, după cum au informat postul de televiziune Sky News și publicațiile „The Independent" și Scotsman.com.

În aceste documente, consilierii juridici din Downing Street 10 anunță aplicarea Legii Benn, adoptată de Camera Comunelor pe 6 septembrie, care prevede amânarea Brexitului dacă nu se ajunge la un acord formal cu Uniunea Europeană, până pe 19 octombrie.

În ciuda acestei realități, Boris Johnson amenință cu ieșirea în orice condiții, pentru că vrea să negocieze dur cu Bruxelles. El a avansat o serie de propuneri referitoare la Brexit, altele decât cele ale Theresei May, agreate de ambele părți.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

„Propunerile furnizează soluția unui Brexit concret în care politicile comerciale britanice sunt în totalitate sub controlul Marii Britanii de la început. Măsurile asigură că frontiera dintre Irlanda de Nord și Irlanda va rămâne deschisă", i-a scris Boris Johnson președintelui în funcție al Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker. Problema este că Uniunea Europeană a reacționat cu reticență la noile propuneri.

În Marea Britanie trăiește o comunitate românească importantă. A doua ca mărime în Regatul Unit, după polonezi. Oficial sunt 433.000 de români. Neoficial sunt mult mai mulți. Ce se va întâmpla cu co-naționalii noștri care locuiesc și muncesc aici? Deocamdată, cei care s-au stabilit deja aici trebuie să îndeplinească o serie de formalități pentru a obține statutul de rezident („settled") și pre-rezident („pre-settled"). Nu este foarte clar ce se va întâmpla cu cetățenii europeni, inclusiv cu cei români, care vor vrea să muncească în Marea Britanie după un eventual Brexit fără acord.

Guvernul britanic a anunțat deja că vrea să le acorde acestora un permis de ședere de trei ani și să instituie un sistem de imigrare bazat pe puncte, după modelul australian. Viitorul este dominat de incertitudine.

Newsweek România vă propune o evaluare aplicată despre situația românilor din Regatul Unit și despre posibilele evoluții pe termen scurt și mediu.

Foto GULIVER / GETTY IMAGES

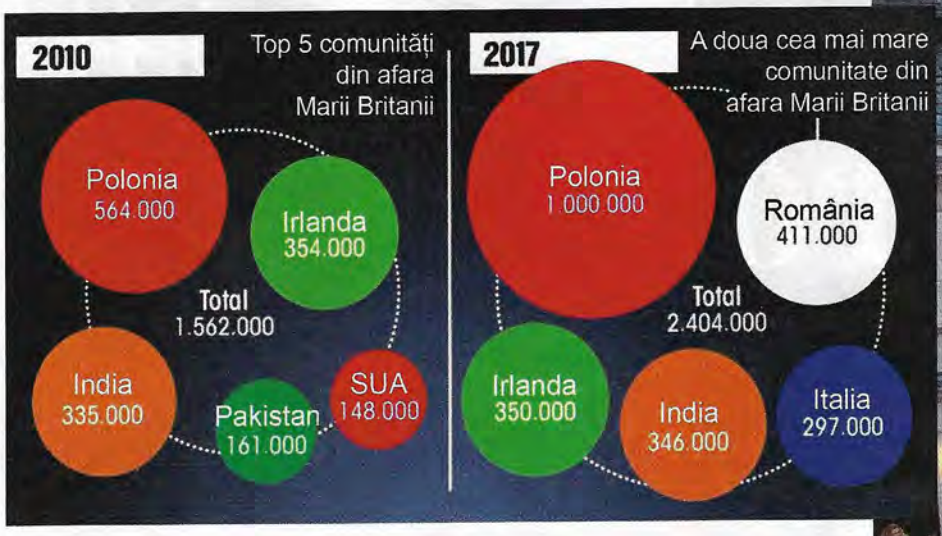

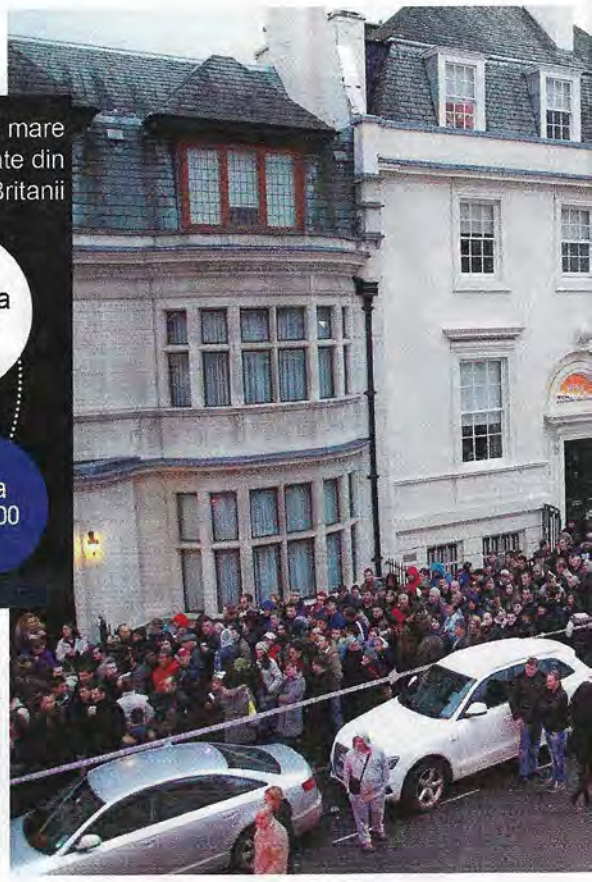

Peste jumătate dintre români au aplicat pentru noul statut de rezidență

Deși termenul expiră la 31 decembrie 2020, mulți conaționali plecați în Marea Britanie nu se informează suficient despre procedurile administrative ce trebuie îndeplinite

EXISTĂ DOUĂ TIPURI DE STATUT, în cadrul „European Settlement Scheme", pentru care românii din Marea Britanie pot aplica, până la 31 decembrie 2020, pentru a fi siguri că nu vor fi nevoiți să părăsească Regatul Unit după Brexit.

Statutul de rezident permanent („settled status") se acordă cetățenilor europeni care au avut reședința în Marea Britanie pentru 5 ani de zile consecutiv sau mai mult. Cu acest permis, ei își păstrează aceleași drepturi pe care le au și în prezent: de a munci, de a studia, de a beneficia de sistemul britanic de sănătate, de asigurări sociale, pe o perioadă nelimitată de timp.

Pentru statutul de pre-rezident permanent („pre-settled status") sunt eligibili toți cetățenii europeni, care au avut reședința în Marea Britanie pentru mai puțin de 5 ani de zile consecutive. Acestora li se va permite să rămână în Marea Britanie până la îndeplinirea termenului de 5 ani de zile, după care pot aplica pentru rezidență permanentă. Acest statut nu se obține în mod automat. În baza lui, pot locui, munci, studia în Marea Britenie, beneficia de Sistemul Național de Sănătate, pot beneficia de asigurări sociale și pot închiria o locuință.

Perioada de implementare a „European Settlement Scheme" începe la data retragerii Marii Britanii din UE și se va încheia în data de 31 decembrie 2020. Pe durata perioadei de tranziție, drepturile cetățenilor europeni vor fi neschimbate, garantate și protejate, cu condiția să se fi stabilit în Marea Britanie până la 31 decembrie 2020.

Cetățenii europeni și membrii familiilor acestora (inclusiv membrii de familie non-UE), care sosesc în Marea Britanie nu mai târziu de data de 31 decembrie 2020, va trebui să solicite noul statut de rezident (settled sau pre-settled).

Membrii familiei pot include: soți sau parteneri civili, parteneri de viață, copii, nepoți sau strănepoți cu vârsta până la 21 de ani, persoane sub tutelă/aflate în grija cetățeanului EU rezident, cu vârsta de peste 21 de ani; părinți, bu-

AMBASADA ROMÂNIEI din Londra are campanii de informare a românilor despre Brexit

nici sau străbunici sub tutelă/ aflați în grija cetățeanului EU.

Copiii născuți ai unui părinte, care a obținut statutul „settled" vor obține cetățenia britanică automat, iar copiii născuți ai unui părinte, care a obținut statutul „pre-settled" vor fi eligibili pentru statutul „settled" în mod automat.

În cazul scenariului „No deal" nu va mai exista o perioadă de implementare. Doar persoanele care s-au aflat pe teritoriul Marii Britanii înainte de ziua Brexit vor putea să aplice pentru noul statut, până la data de 31 decembrie 2020.

Membrii apropiați ai familiei cetățenilor europeni (copii, soți, parteneri, bunici), vor putea să li se alăture în Marea Britanie post-Brexit, până în data de 29 martie 2022, cu condiția ca cetățeanul european să dețină statut pre-settled și relația cu membrul de familie să fi existat deja înainte de ziua Brexit și să fi avut continuitate.

FOTO: THE SUN; INQUAM PHOTOS / ADRIANA NEAGOE

Formalități administrative

Peste 200.000 de români din Marea Britanie au aplicat deja pentru obținerea statutului „settled" și „pre-settled", din 30 martie 2019 și până la 9 octombrie 2019, majoritatea cererilor fiind deja soluționate.

Comunitatea românească este a doua în clasamentul depunerii solicitărilor pentru statut, după cea poloneză, dar înaintea celei italiene.

În Regatul Unit sunt înregistrați oficial 433.000 de români, conaționalii noștri reprezentând a doua comunitate ca mărime din Marea Britanie.

Numărul românilor este, cu siguranță, mult mai mare. Estimările neoficiale depășesc cifra de 500.000 de persoane.

Numărul rezidenților români a crescut de la 83.000 la 411. 000 între anii 2016-2017, fiind cea mai mare creștere înregistrată de imigranții dintr-o singură țară.

Potrivit cifrelor furnizate de autoritățile britanice din domeniul imigrației, majoritatea românilor au vârsta între 16 și 64 de ani. E lucrează în construcții, hoteluri și restaurante, administrație publică, sistemul de sănătate și de educație.

Cea mai mare comunitate din Marea Britanie este cea poloneză (1.000.000 de persoane, în 2017), pe poziția a treia sunt irlandezii (350.000), pe patru sunt indienii (346.000), iar pe poziția a cincea sunt italienii (297.000).

Comunitatea românească a avut cea mai mare creștere dintre comunitățile de imigranți

Până în prezent, 1.860.200 de cetățeni europeni, din totalul de peste 3 milioane care trăiesc în Marea Britanie, au aplicat pentru statutul „settled" sau „pre-settled". Românii reprezintă 15% din ei.

Ambasadorul României la Londra, Dan Mihalache, le-a recomandat în mai multe rânduri românilor aflați în Marea Britanie să aplice pentru noul tip de rezidență.

„Vreau să precizez de la început că nu s-a schimbat absolut nimic. Autoritățile britanice au dat asigurări publice că procedura prin care vor fi protejate drepturile cetățenilor UE aflați în UK la data Brexit-ului va continua în termenii stabiliți. Încetarea liberei circulații nu înseamnă că cetățenii români nu vor mai putea intra în Marea Britanie. De la data Brexit-ului, cetățenii români vor putea ca și până acum să intre și să iasă din Marea Britanie, pe baza cărții de identitate sau a pașaportului fără să aibă nevoie de viză. Acest lucru va fi valabil însă doar pentru vizite scurte și cetățenii români vor putea rămâne în Marea Britanie pentru o perioadă de până la trei luni. Cetățenii UE, care doresc să rămână mai mult de trei luni va trebui să aplice, înainte de sfârșitul acestei perioade, pentru permisul European Temporary Leave to Remain. Acesta este un permis de 36 de luni, care nu poate fi extins și care oferă dreptul de a lucra si de a studia", a spus Mihalache, citat de Hotnews.ro.

Imigrație pe puncte

Cetățenii europeni care vor sosi în Regatul Unit după data ieșirii din Uniunea Europeană, nu vor putea aplica pentru aceste tipuri de statut, în cazul unui Brexit fără acord.

Ministrul britanic de Interne, Priti Patel, a prezentat public o politică de imigrație dură, pentru perioada post-Brexit. În discursul său la Conferința

PREMIERUL BRITANIC Boris Johnson își ia avânt să scoată țara din UE, dar s-ar putea să mai dureze

Informații despre obținerea rezidenței găsiți aici:

https://www.gov.uk/guidance/settled-status-for-eu-citizens-and-their-families-translations.ro

anuală a Partidului Conservator, de la Manchester, Patel a anunțat că va opri libera circulație a cetățenilor Uniunii Europene și va introduce un sistem de imigrație pe bază de puncte ca în Australia.

„În calitate de secretar de Interne, în acest moment definitoriu din istoria țării noastre, am o responsabilitate deosebită când vine vorba de a prelua controlul. Trebuie să punem capăt liberei circulații a oamenilor o dată pentru totdeauna. În schimb, vom introduce un sistem australian de imigrație bazat pe puncte. Unul care funcționează în interesul Marii Britanii. Unul care îi atrage pe cei mai buni. Unul care îi sprijină pe oamenii de știință remarcabili, pe cei mai buni academicieni și pe oameni de frunte în domeniile lor. Și unul care este sub controlul Guvernului britanic", a spus Patel. Sistemul australian de imigrație a fost conceput pentru a permite admiterea imigranților, pe care guvernul îi consideră capabili să contribuie la economie și care vor completa deficiențele de competențe.

Ceață britanică

„Care va fi soarta cetățenilor UE din Marea Britanie după Brexit?". O întrebare pe care „Deustche Welle"- secția română, o pune chiar în titlul unei analize dure referitoare la ieșirea Regatului Unit din Uniunea Europeană. O analiză în care concluzia principală este că foarte multe lucruri sunt în ceață.

Jurnaliștii se întreabă ce se va de dreptul la libera circulație a cetățeni UE? Nu este foarte clar. Ei îl critică pe premierul Boris Johnson pentru că refuză un acord cu Uniunea Europeană și propune negocieri post-Brexit - propunere pe care o resping categoric toate celelalte 27 de state ale Uniunii.

„Johnson face presiuni și recurge la șantaj. El a semnalizat deja că nici nu se gândește să îndeplinească obligațiile financiare ale Londrei față de UE, în cazul în care comunitatea europeană nu răspunde cererilor sale. În plus, este de așteptat ca, de la finele lunii octombrie, cetățenii UE să întâmpine dificultăți la frontiera cu Marea Britanie", scrie DW.

Dacă se va ajunge la un Brexit fără acord, cetățenii UE nu vor mai dispune de dreptul la libera circulație. Această măsură nu îi va afecta, însă, pe cetățenii UE care trăiesc deja în Marea Britanie.

„Mulți se tem totuși că va fi greu de stabilit foarte clar cine intră în prima și cine în a doua categorie. O purtătoare de cuvânt de la Londra a precizat că o astfel de reglementare s-ar afla în prezent în lucru", punctează jurnaliștii.

Ei avertizează că „nu e foarte limpede e cum vor distinge grănicerii între cetățenii UE cu drept de ședere și cei fără acest drept", din moment ce „în Marea Britanie nu există obligativitatea înregistrării la autoritățile de resort."

Reprezentanții ONG-ului „3 milioane", care se luptă pentru drepturile cetățenilor UE din Marea Britanie, susțin că, în cazul unui Brexit fără acord, persoanele care nu s-au înregistrat încă ar putea avea probleme.

„De exemplu pentru că n-ar putea dovedi angajatorului, proprietarului de locuință sau serviciului de sănătate că se află regulamentar în țară. Până acum orice persoană din spațiul comunitar putea să se stabilească fără probleme în Marea Britanie", susțin ei.

„Mica Românie" din nord-estul Londrei

Cartierul Burnt Oak, din Barnet, găzduiește o impresionantă comunitate românească.

BURNT OAK (STEJARUL ARS) este un cartier din Londra. În ultimii ani și-a căpătat renumele de „Mica Românie". „Aici, meniurile restaurantelor sunt în limba română, felul de mâncare cel mai popular sunt sarmalele și te poți plimba pe stradă minute întregi fără să auzi englezește", scria, recent, tabloidul britanic „The Sun", într-un reportaj dedicat comunității românești.

Cartierul este situat în apropierea Stadionului Wembley, în nord-estul Londrei. Zona este preferată de imigranții din estul Europei. 56% dintre copiii care merg aici la școală nu vorbesc engleza ca primă limbă. 35% din imigranți provin din România. Adică vreo 20.000 de persoane. În Burnt Oak există și o biserică în care slujba este în limba română.

Pe strada principală, Burnt Oak Broadway, e aglomerat în jurul prânzului. Bărbații stau la terase și beau cafea, iar femeile își plimbă bebelușii cu cărucioarele. Patronul de la „Patisseria Romana" este Ovidiu Șarpe. A venit aici în 1973, ca refugiat politic, împreună cu familia sa. S-a stabilit inițial în Highbury, iar apoi a deschis un restaurant în Chancery Lane. În 2007 s-a mutat în Burnt Oak și a deschis o cofetărie, unde tot personalul este format din români. A ales acest cartier pentru că a văzut o oportunitate în imigrația din estul Europei. „Este un mix de culturi și rase în Burnt Oak și, deși împrejurimile par neprietenoase, nu există rasism, tensiune sau crime", spune el.

„Am votat pentru Brexit", s-a destăinuit Ovidiu jurnalistului „The Sun". „Am vrut ca guvernul să-i poată selecta pe cei care vin aici. Sper ca guvernul britanic să înțeleagă că are nevoie de români", explică el.

Mai jos pe High Street lucrurile nu arată așa roz. Nu poți parcurge mai mult de cinci pași fără a da peste o casă de amanet, un magazin de bricolaj sau un magazin cu de toate. Hipermarketul „Tesco" s-a închis. „Tesco a închis pentru că nu mai avea clienți. Englezii și irlandezii au început să plece din Burnt Oak, iar imigranții au început să cumpere din magazinele co-naționalilor", povestește imigrantul turc Pattian Yaman.

În cartier sunt mai puțini proprietari de imobile raportat la media națională, în ciuda faptului că este unul dintre cele mai populate cartiere din Londra, iar prețul caselor este sensibil mai mic decât în alte suburbii. De asemenea, venitul mediu anual pe gospodărie este mai scăzut, cu aproximativ 10.000 de lire, în Burnt Oak față de media națională.

Necunoscători de engleză

Mulți dintre românii care lucrează în supermarketuri, cu care jurnalistul „The Sun" a încercat să intre în dialog, i-au spus că nu știu limba engleză.

„Burnt Oak era o zonă periculoasă, dar rata criminalității a scăzut de când cu imigranții din estul Europei", povestește Joanne Karbritz, voluntar social. Ea spune că au fost ceva probleme cu românii care furau de prin magazine, dar majoritatea experiențelor sale cu imigranții români au fost pozitive.

Taceddin Ozcan este muzician, imigrant turc, dar lucrează la un restaurant din apropiere. El spune că nu românii creează probleme comunității. „Oamenii sunt furioși, dar nu din cauza românilor. Sunt drăguți și foarte muncitori", punctează el.

Rikesh Mehta, o britanică ce deține o farmacie în Burnt Oak, spune că „românii sunt clienți buni". „Cheltuiesc o grămadă de bani și sunt foarte muncitori. Problema este că jumătate dintre ei nu vorbesc limba engleză", spune ea.

Populația din Barnet are un ritm rapid de creștere, fiind deja suburbia cea mai dens populată.

În următorii 25 de ani se așteaptă ca ea să crească de la 393.000 la 469.000 locuitori, deci cu 19%.

Fenomenul oamenilor fără adăpost crește și, odată cu el, presiunea pe autoritățile locale pentru a construi case.

FOTO: THE SUN; GULIVER / GETTY IMAGES

„Ai actele în regulă, poți să stai liniștit"

OFICIALITĂȚI LOCALE au participat la deschiderea noului Bicester Village, pe 19 octombrie 2017

O fostă jurnalistă plecată din România povestește pentru *Newsweek România* despre noua sa viață în Marea Britanie, în așteptarea Brexitului

„AUZI, AU DAT IAR LA ȘTIRI CĂ Marea Britanie va încerca după Brexit să ...". Era tata pe care nu l-am mai lăsat de data asta să-și ducă frază până la capăt, anticipând ce vrea să spună. Era îngrijorat, așa cum este mereu, de când noi suntem aici și aude știri despre Brexit. Aici, în Bicester, Oxfordshire, unde de doi ani este casa noastră.

De când a venit la noi și a văzut cum este, tata este mereu îngrijorat. Îngrijorat că ceva s-ar putea întâmpla și ne-am întoarce acasă. Da, culmea.

El care nu a vorbit cu mine săptămâni, când l-am anunțat că am decis să iau copilul și să plec.

L-am liniștit încă o dată însă, amintindu-i că avem „pre-settled status" încă din martie, când Marea Britanie ar fi trebuit să iasă din UE. Asta înseamnă că avem permisiunea să stăm în UK cinci ani de la data obținerii acestui statut. Apoi, dacă vom dori să rămânem în continuare, vom putea aplica pentru „settled status".

Prin urmare, facem parte din sistem, suntem tratați ca toți ceilalți. Nu avem nevoie de vreun acord să ne schimbăm angajatorul dacă dorim, să studiem, avem acces la NHS (sistemul de sănătate), cu alte cuvinte avem drepturi ca orice cetățean plătitor de taxe. Putem pierde „pre-settled" doar dacă lipsim din UK mai mult de doi ani, ceea ce nu va fi cazul nostru.

CARMEN VINTILĂ pentru *Newsweek România*

„Las'că-i potolesc ăștia acum"

Zgomotul pe marginea Brexit-ului pare a fi mai mare în exteriorul Marii Britanii decât în interior. „Ai văzut? Lasă că îi potolesc ăștia acum, am văzut eu la televizor, îi trimit acasă", i-a zis bunica-mea maică-mii. Bunica nu poate accepta nici azi că am ales să plec deși aveam job, casă și masă. Noi însă ne simțim acasă aici, și chiar suntem. Eu, după 15 ani de presă, am dat politica pe modă și am aflat cu uimire că știrile de ieri pot fi citite și azi. Că lumea nu se oprește în loc dacă nu ai prins un breaking news.

Acum fac parte din echipa „Anne Fontaine", un brand francuzesc. În prag de Brexit, compania încearcă să se întărească în Asia, acolo de unde vin mare parte din clienții noștri, în cazul în care vizele vor fi mai greu de obținut. Așa se face că directorul de la Paris a fost trimis la Shanghai să coordoneze magazinele de acolo. În Bicester sunt mai multe branduri de lux adunate sub umbrela „Bicester Village", iar majoritatea nu se tem de Brexit, pentru că banii nu vin din Europa. Clienții sunt din Arabia Saudită, America, China, Japonia, India. Personal, nu cred că va fi un Brexit fără acord, iar potrivit informărilor primite de la Home Office, unde sunt înregistrată de când am venit aici, nu vor fi schimbări pentru cetățenii cu „pre-settled" sau „settled status" chiar și în cazul unui Brexit fără acord, deci nu am nicio temere. Au dat de multe ori asigurări că libera circulație și drepturile cetățenilor din statele UE care locuiesc în Marea Britanie vor fi respectate.

Bineînțeles, dacă sunt cetățeni cu acte în regulă, muncesc și plătesc taxe sau studiază aici.

Fără discriminare

Noi am aplicat pentru mortage (credit ipotecar) chiar înainte de martie 2019, când trebuia să fie Brexit. Nu a zis nimeni: „Voi sunteți din România, stați un pic, poate va fi Brexit să vedem ce iese". Tot ce a contat a fost să îndeplinim criteriile: avans, credit scor bun și contract de muncă pe perioadă nedeterminată.

În general, autoritățile nu fac diferențe între cetățeni, indiferent de unde vin ei. Acum, de exemplu, a trebuit să înregistrez copilul la școala secundară. Au avut grijă să fim informați. Începând cu Oxfordshire County Council, care ne-a trimis scrisoarea acasă, email-uri primite de la școală și seri deschise organizate la școlile secundare, să știi ce alegi înainte de a-ți înregistra copilul la una dintre ele.

Brexit ar putea aduce, însă, ceva scumpiri și chiar o posibilă scădere a pieței imobiliare. E ceea ce se vehiculează acum. Este greu de prevăzut ce ar putea însemna un Brexit fără acord, dar, cum spun englezii, „fingers crossed" să nu fie.

„Dacă în Occident va fi criză, îți dai seama cum va fi în România?"

Sânziana Roșu se întreabă uneori dacă va mai merita să stea în Marea Britanie și după Brexit. Răspunsul vine foarte rapid.

SÂNZIANA ROȘU ARE 34 DE ANI și speră să mai stea multă vreme în Marea Britanie. Mă avertizează că o să fie nemiloasă cu românii din Regatul Unit. Mă roagă, însă, să o semnez „Zâna".

A venit acum 4 ani și, la început, a locuit într-o suburbie din Cardiff, capitala Țării Galilor. „Am venit aici singură, fără contract de muncă sau contract de închiriere a unei locuințe. Banii de chirie și de mâncare nu îmi ajungeau la început, așa că am stat la o cunoștință circa o săptămână. Am avut noroc să găsesc o cameră la o doamnă, patru mile mai departe, care încasa chiria săptămânal", își amintește Sânziana.

O gazdă prietenoasă

Noua sa gazdă i-a găsit și primul loc de muncă: a spălat vase într-un restaurant. Lucrurile s-au îmbunătățit în scurt timp. A devenit ajutor de bucătar.

„Bucătarul mă plăcea pentru cum îmi făceam treaba, ascultam același gen de muzică, vorbeam despre cărți, filme, călătorii etc. M-am mutat mai aproape de locul de muncă și mi-am mai luat un job (curățenie), ca să îmi rotunjesc veniturile. Apoi, patronul restaurantului m-a trimis barmaniță, într-unul din pub-urile sale. Era OK, am renunțat să mai fac curățenie în case de bogați, seara eram la bar și dimineața făceam curățenie în pub. Nouă luni am stat așa. Apoi m-am mutat cu prietenul meu în orașul în care locuiesc acum, Woking, la 30 de minute de Londra", povestește Sânziana.

Aici, a lucrat tot ca barmaniță, a făcut curățenie în școli și, după trei luni, a ajuns la compania „McLaren", celebrul producător de mașini de lux (foto jos). „La început făceam inventar, dar, în doi ani și jumătate de când sunt aici, am fost promovată de două ori, fără să lingușesc șefi sau să stau peste program", spune ea. În prezent, ocupă un post de coordonare și are responsabilități mari.

Despre Brexit

„De Brexit se sperie doar cei needucați", este foarte tranșantă. „Nu mă refer la educația primită în școală sau facultate, ci la abilitatea de a căuta și filtra informații. Mi se pare inacceptabil ca în secolul în care avem telefoane deștepte/laptopuri/PC-uri, internet să mai existe oameni prost informați", își arată Sânziana „răutatea" de care vorbea la început.

Apoi, îi ia în vizor pe britanici. „Sunt foarte mulți care habar n-au avut ce au votat la referendum. În 2016, credeau că vor scăpa de emigranți. Nu, dragilor, nu scăpați, poate doar de viitorii. Dragi emigranți, nu vă trimite nimeni acasă dacă aveți actele în regulă (National Insurance Number – NINO, în baza căruia ți se acordă drept de muncă, pensie, asigurare), cont în bancă, contracte de muncă și pre-settelment/settlement)", subliniază ea.

Compania la care lucrează o ajută. A organizat workshopuri, în care angajații sunt învățați cum să aplice pentru statut. Celor care s-au înregistrat deja li se solicită actul doveditor, pentru a fi pus la dosarul de angajat. „Informația a ajuns doar la cei care au acces la calculatoarele companiei și adresa de mail", explică Sânziana.

„Urmează o perioadă grea"

Este conștientă că va avea de suferit economic. Nu doar din cauza Brexit-ului, ci și din cauza recesiunii economice, care se anunță în Europa și la nivel global. Se așteaptă ca prețurile să crească. „Ne întrebăm uneori dacă va mai merita să stăm aici. Imediat vine și răspunsul: dacă în Occident va fi greu, îți dai seama cum va fi în România?", spune ea.

Susține că britanicii o tratează corect. „Atâta timp cât știi limba, cât ești prietenos și încerci să te integrezi ești în regulă. Sunt unii care ne disprețuiesc și ne tratează urât, pentru că le «furăm joburile», dar asta e peste tot în lume", spune ea.

Apoi, trage o concluzie relevantă: „Țara asta oferă atât de multe oportunități, atât de multe șanse să evoluezi personal și profesional, să ai o viață decentă".

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES; FACEBOOK

Românii din Regatul Unit nu vor să revină acasă

Conaționalii noștri care muncesc în Marea Britanie sunt mulțumiți de cum sunt tratați de autoritățile britanice, dar și de cele românești

NEWSWEEK ROMÂNIA A CONTACTAT, prin intermediul Facebook, mai mulţ români care locuiesc şi muncesc în Marea Britanie, pe care i-am rugat să răspundă la 10 întrebări, pentru a lua temperatura comunităţii româneşti, înainte de Brexit.

Întrebările la care aceştia au răspuns au fost următoarele:

1. De când sunteţi în Marea Britanie?
2. Ce faceţi în UK? În ce domeniu lucraţi?
3. Aţi aplicat pentru pre-settled sau settled status?
4. Cum vă tratează autorităţile britanice?
5. Vă ajută suficient autorităţile româneşti?
6. Cum vă ajută firmele la care lucraţi să vă pregătiţi de Brexit?
7. Vă e teamă de Brexit?
8. Credeţi că va fi un Brexit fără acord?
9. Credeţi că veţi avea de suferit economic?
10. Credeţi că veţi fi siliţi să vă întoarceţi în România?

GEANINA TABĂRĂ, Rugby (Anglia)

1. Am 38 de ani, sunt din Vânju Mare (jud. Mehedinţi) şi am venit în Marea Britanie în martie 2015.

2. Lucrez full-time într-o fabrică de automate de medicamente şi part-time ca şofer de taxi.

3. Am obţinut deja statutul de rezident (settled status).

4. Autorităţile britanice mă tratează OK, deşi nu interacţionez prea mult cu ele. În general, chestiunile administrative le rezolv online sau prin poştă.

5. De câte ori am solicitat servicii consulare, autorităţile româneşti de aici au fost de ajutor.

În contextul Brexit-ului, Ambasada României îşi dă interesul foarte mult, organizează sesiuni de informare şi publică informaţii importante pe pagina de Facebook.

6. Firmele de aici nu prea înţeleg nici ele ce se va întâmpla / schimba după Brexit, deci nu ne pot ajuta prea mult. De pildă, proprietarul firmei de taxi mi-a trimis detalii despre obţinerea statutului „pre-settled / settled".

7. Nu mi-e teamă neapărat de Brexit, pentru că încă nu sunt convinsă că se va concretiza sau, dacă se va concretiza, în ce fel.

8. Nu ştiu dacă va fi un Brexit fără acord. Situaţia politică este şocantă pentru mine, care îi consideram pe englezi foarte serioşi, cu experienţă şi cultură politică mare, incapabili să se joace cu viitorul Regatului. Dar iată ce surpriză neplăcută avem.

9. Dacă Brexitul se va concretiza, este posibil să avem de suferit economic. Deja suferim din cauza deprecierii lirei sterline.

10. Nu cred că vom fi siliţi să ne întoarcem definitiv în România, dar revin cu drag de câteva ori pe an. Deşi locuiesc de câţiva ani în Marea Britanie, încerc să mă implic cât de mult pot în proiecte civice şi sociale în România.

În general, românii sunt mulțumiți de cum îi ajută Ambasada României la Londra

CORNEL OPRIȘIU, Northampton (Anglia)

1. Locuiesc în Marea Britanie din anul 2014.

2. Am lucrat în depozite, iar în prezent sunt şofer la o renumită companie din Dartford, care face distribuţie în întreaga Uniune Europeană.

3. Nu am aplicat încă pentru „settlement", pentru că, deocamdată, nu sunt pregătit 100% să părăsesc România. Încă mai sper ca ţara noastră să intre pe un făgaş normal, să revenim acasă. Dacă nu se va întâmpla asta, cu siguranţă voi aplica şi mă voi stabili cu familia aici.

4. Autorităţile britanice ne tratează cu ospitalitate, pentru că aşa au fost educaţi. Zâmbesc oriunde şi oricând. Poate nu ne suportă, dar nu ne arată asta, nu ne fac să ne simţim marginalizaţi.

La locul de muncă sau pe stradă, englezii sunt comunicativi, te ajută. Fiecare îşi face treaba. Nu suntem discriminaţi, cel puţin eu nu am fost şi nu am auzit cazuri de acest gen.

5. E greu cu autorităţile româneşti, nu avem nicio legătură cu ele, mereu am considerat că Statul Român ne-a gonit din ţară şi nu a făcut nimic să ne aducă înapoi, să investim sau să muncim la noi acasă. Aşa cum fac bulgarii de exemplu.

EMIGRANȚI
Cornel Oprișiu (sus), Geanina Tabără (jos stânga) și Mihai Guiu

6. Deocamdată nu s-a discutat nimic despre Brexit în compania la care lucrez, totul decurge normal ca și cum Brexit-ul nu ar exista.

7. Nu îmi este teamă de Brexit, pentru că sunt un om onest, muncitor, îmi fac treaba pentru care sunt plătit.

Sunt convins că cei care muncesc cinstit nu au de ce să își facă probleme. Suntem o forță pe piața muncii în Marea Britanie, alături de polonezi, bulgari și indieni.

8. Nu cred că va fi un Brexit fără acord. Cred că vor părăsi Uniunea Europeană, dar va fi la fel ca până acum. Nu convine nimănui să afecteze libertatea de mișcare sau dreptul la muncă, mai ales în relația cu Irlanda, unde este o piatră fierbinte.

9. Vom suferi economic dacă lira sterlină ar scădea mai mult decât euro, iar prețurile ar crește mai mult decât acum.

10. Nu cred că vom fi siliți să ne întoarcem în România. Cred, însă, că se va face o selecție și unii vor pleca singuri, vor fi siliți. Nu știu dacă va fi posibil să ne întoarcem în România, dar noi sperăm. Cred că, dacă Statul ar ajuta Diaspora, dacă ar diminua taxele, mediul de afaceri ar arăta altfel.

MIHAI GUIU, Newcastle under Lyme (Anglia)

1. Am 45 de ani și am venit în Marea Britanie pe 1 iulie 2017.

2. Lucrez la un retailer de fashion, TJX Europe, pe o poziție de recepționer marfă.

3. Nu am aplicat pentru pre-settled sau settled status, pentru că aștept să văd ce efecte economice va avea Brexitul.

4. Autoritățile britanice mă tratează foarte corect. Aici nu există diferențe între nativi și imigranți. Dacă nu știi engleză și ai nevoie de un dentist, sau de orice altceva, îți aduc un translator imediat.

5. Nu am avut nevoie de ajutorul autorităților românești până acum, dar s-au făcut eforturi financiare și logistice pentru a aduce serviciile diplomatice cât mai aproape de comunitățile de români. În plus, se fac multe campanii de informare pe site-urile autorităților.

6. Firma la care lucrez se implică doar la nivel informativ. Ne-au dat broșuri cu ce se va întâmpla în caz de Brexit. Compania mea are peste 500 de magazine în Uniunea Europeană. Ne-au asigurat că nu vor închide magazinele din Marea Britanie.

7. Nu mi-e teamă de Brexit. Sunt asigurat financiar.

8. Nu cred că va fi un Brexit fără acord, pentru că și-au dat seama (evident, public, unele oficialități nu recunosc) că s-au plasat singuri între ciocan și nicovală și vor suporta consecințe grave. Ciocanul este Uniunea Europeană, care nu va permite unei țări atât de puternice să devină un rival economic gen Singapore. Nicovala sunt multinaționalele care au afaceri puternice de ambele părți ale Canalului Mânecii. În caz de Brexit, multe firme amenință cu relocarea totală, se pierd sute de mii de locuri de muncă, autoritățile sărăcesc pentru că nu încasează taxe, comerțul încetinește, imigranții pleacă, în condițiile în care ei susțin 30% din economia britanică.

9. Dacă va avea loc Brexitul, cred, așadar, că vom avea de suferit economic.

10. Nu cred că voi fi silit să mă întorc în România. Am contactat deja companii care recrutează pentru țări din vestul Europei, mă voi reloca acolo, în niciun caz România. Voi veni în țară foarte rar, ca turist. N

FOTO: FACEBOOK

JUSTIȚIE

Cele 5 păcate ale Liei Savonea

Lia Savonea a reușit, în doar câteva luni de mandat ca președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, să fie în prim-planul unor scandaluri publice sonore legate de averea familiei ei, de sumele exorbitante ridicate de la CSM, de implicarea în concursurile pentru numirea șefilor Inspecției Judiciare și ai Secției Speciale, precum și de schimbarea de „gardă" de la Curtea Supremă. O parte din aceste scandaluri i-au adus Liei Savonea o plângere penală.

DUPĂ NOUĂ LUNI DE LA PRELUAREA mandatului de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, Lia Savonea s-a ales, la 1 octombrie 2019, cu o plângere penală la Parchetul General, în care este acuzată de abuz în serviciu și uzurparea funcției. Plângerea a fost făcută de Asociația „Inițiativa pentru Justiție", condusă de procurorii Bogdan-Ciprian Pîrlog (procurorul militar care s-a autosesizat și a deschis dosarul „10 august") și Sorin Lia, iar Liei Savonea i se reproșează mai multe fapte ce vizează organizarea „cu dedicație" a concursului pentru desemnarea inspectorului șef al Inspecției Judiciare, în favoarea lui Lucian Netejoru, „manevre" legate de episodul Dana Gîrbovan-ministru al Justiției, schimbarea șefei Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și jocuri ce țin de controversata Secție pentru Investiga-

DE

RAMONA URSU
ramona.ursu@newsweek.ro

rea Infracțiunilor din Justiție. „Păcatele" Liei Savonea sunt, însă, mai multe, și țin inclusiv de apropierea ei, dar și a soțului ei de PSD. Pe de altă parte, în mai anul acesta, câteva instanțe din țară au semnat pentru revocarea Liei Savonea de la șefia CSM, însă demersul a fost susținut de prea puțini judecători, astfel că procedura nu a fost finalizată. La începutul acestei luni, subiectul revocării lui Savonea a fost reluat, existând mai multe voci din CSM care ar fi anunțat că intenționează să demareze această procedură.

Manevrele „supreme"

Cunoscută ca „omul lui Liviu Dragnea", Lia Savonea, fostă șefă a Curții de Apel București, a fost aleasă, în decembrie 2018, președinta CSM, fiind singura candidată pentru această funcție. Curtea de Apel București este instanța care i-a dat câștig de cauză fostului lider al PSD, condamnat, în 27 mai, în dosarul privind angajările fictive de la Protecția Copilului Teleorman, într-un dosar care a dus la blocarea completelor de cinci judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție. În noiembrie 2018, Savonea, pe atunci simplu membru al CSM, a cerut Secției pentru judecători a Consiliului să declanșeze procedura de revocare din funcție a fostei șefe a Curții Supreme, Cristina Tarcea, pe motiv că instituția pe care o conducea nu ar fi respectat legea în cazul tragerii la sorți a membrilor completelor de cinci. În paralel, sesizată de premierul Viorica Dăncilă, CCR a hotărât ilegalitatea constituirii completelor de cinci juduecători, iar Cristina Tarcea a fost obligată, la finele anului trecut, să tragă la sorți din nou membrii acestor complete de la Curteá Supremă. Pe fondul acestui scandal, Tarcea a fost reclamată la Inspecția Judiciară de către Chris Terhes, controversatul preot greco-catolic român stabilit în SUA, ales europarlamentar pe listele PSD și cunoscut pentru declarații anti-DNA. În decembrie anul trecut, Inspecția Judiciară a exercitat acțiunea disciplinară împotriva lui Tarcea, pe motiv că „a refuzat nejustificat să îndeplinească datoriile de serviciu cu privire la constituirea completurilor de cinci și de doi judecători". Atunci, Lia Savonea, ca membru al CSM, i-a cerut demisia Cristinei Tarcea, însă șefa Curții Supreme a refuzat să renunțe la funcție. Câteva luni mai târziu, în iunie 2019, CSM a constatat „nulitatea absolută" a acțiunii disciplinare făcute de Inspecția Judiciară în cazul lui Tarcea.

În iulie anul acesta, însă, Cristina Tarcea a anunțat că nu va mai candida pentru un al doilea mandat de președinte al Înalte Curți. Deși primul mandat al lui Tarcea la Curtea Supremă expira în septembrie 2019, o nouă manevră făcută de Lia Savonea a dus la înlocuirea mai devreme din funcție a acesteia, prin organizarea, în iulie, a concursului. Astfel, în 18 iulie, Corina Corbu a fost validată în funcția de președinte al Curții Supreme, fiind singurul candidat. Într-un articol publicat pe platforma LINX, jurnalistul Sorin Semeniuc a scris, în august, că zeci de fragmente din teza de doctorat a lui Corbu ar fi fost plagiate și că, în 2014, judecătoarea a primit de la tatăl ei, consilier local în Vaslui, 40.000 de lei, „bani negri", fără a exista mențiuni în declarația de avere a acestuia. Pe de altă parte, în același articol se mai arăta că, anul trecut, Cristina Corbu a fost achitată definitiv într-o anchetă a DNA, iar în 2018, aceasta a cerut scoaterea iese de pe lista proceselor aflate pe site-ul instituției, o premieră pentru România.

Lia Savonea este acuzată, într-o plângere penală, de uzurparea funcției și abuz în serviciu

Concurs aranjat pentru Netejoru

În plângerea penală înaintată de Asociația „Inițiativa pentru Justiție", la începutul acestei luni, Lia Savonea este acuzată de infracțiunile de uzurpare a funcției funcției și de abuz în serviciu, alături de alți doi membri ai CSM – judecătoarea Evelina Oprina și Victor Alistar, pentru desfășurarea concursului organizat privind desemnarea unui nou șef al Inspecției Judiciare. În plângerea făcută la Parchetul General se arată că, în primăvară, când a avut loc concursul menționat, „numita Savonea Lia împreună cu numiții Oprina Evelina și Alistar Victor, în calitate de președinte al comisiei de concurs și respectiv în calitate de membri ai comisiei de concurs, cu intenție, în scopul favorizării unicului candidat (Lucian Netejoru – n.r.), au hotărât adăugarea a câte cinci subcriterii pentru fiecare din cele cinci criterii de evaluare stabilite pentru acest concurs".

Concret, vicierea examenului pentru șefia Inspecției Judiciare a constat în faptul că, în dimineața concursului, Lia Savonea, care făcea parte din comisia de evaluare, împreună cu Orpina și Alistar, au schimbat regulamentul, în favoarea lui Lucian Netejoru, unul dintre oamenii fideli ai PSD. În baza noului regulament, fiecare membru al comisiei care îl evalua pe Netejoru, singurul candidat pentru șefia Inspecției Judiciare, trebuia să acorde minimum 25 de puncte, din cele 100, iar fișele de notar pe care era trecut un număr mai mic de puncte erau anulate. Netejoru a câștigat un nou mandat la șefia Inspecției Judiciare, instituție care, sub condu-

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA

cerea lui, a funcționat ca brațul armat al PSD în lupta cu judecătorii care nu s-au supus actualei puteri politice.

Secția Specială, război pe față în Plen

Un alt „păcat" al Liei Savonea ține de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, botezată de presă drept Secția Specială. Pe de o parte, Savonea și-a pus în cap plenul CSM, cu excepția taberei apropiate de ea, din Secția pentru judecători, în privința numirii la șefia Secției Speciale a procuroarei Adina Florea, cunoscută pentru instrumentarea dosarelor împotriva lui Kovesi, bazate pe probe desființate de judecătorii Curții Supreme. Florea, care în iunie a câștigat concursul pentru șefia Secției Speciale (post vacantat după ce fostul șef al Secției, Gheorghe Stan, a primit cadou de la PSD un fotoliu de judecător în cadrul CCR), nu a reușit să fie validată de CSM, în funcția de șef al Secției, nici după șase ședințe ale plenului CSM. Întâlnirile fie au fost sabotate de o parte a membrilor CSM, astfel că nu a fost întrunit cvorumul necesar, fie s-a reușit amânarea luării unei hotărâri în cazul Adinei Florea. În 6 octombrie, după a șasea întâlnire ratată a plenului CSM în care ar fi trebuit să se discute cazul Adinei Florea, Lia Savonea a anunțat că sesizează CCR cu privire la un conflict juridic de natură constituțională care ar fi fost provocat de ministrul Justiției, Ana Birchall, membru de drept al CSM. Savonea o acuză pe Birchall de „imixtiune gravă în activitatea procurorilor, mă refer la activitatea de urmărire penală" și de „acțiuni de subminare a autorității CSM în calitatea sa constituțională de garant al indepenendenței justiției". Tensiunile dintre Savonea și Birchall s-au intensificat pe fondul discuțiilor legate de Secția Specială, ministrul Justiției declarând de mai multe ori că nu susține activitatea acestei secții.

Scandalul legat de Secția Specială ține încă de la înființarea acestei unități de parchet, considerate de o parte a magistraților drept bâta PSD pentru a controla justiția. Conform legii gândite de PSD, procurorii care fac parte din Secția Specială sunt selectați în baza unui concurs susținut în fața unei comisii formate din membri ai CSM, atât din secția de procurori, cât și din cea de judecători. O mare parte a magistraților au sancționat puternic această prevedere legislativă, arătând că, în acest fel, este pentru prima oară când judecătorii intervin în cariera procurorilor, un lucru considerat ilegal. Chiar și așa, legea a rămas, însă Secția pentru procurori din cadrul CSM a refuzat, în semn de protest, să își trimită reprezentanți în această comisie care să se ocupe de selectarea procurorilor pentru Secția Specială. Tabăra Savonea a rezolvat și această problemă, astfel că judecători din cadrul CSM au ales procurorii pentru „parchetul paralel" din care face parte Adina Florea.

Peste 100.00 de lei a primit Lia Savonea de la CSM, bani care reprezintă indemnizație de detașare

Pe de altă parte, Lia Savonea a fost acuzată de abuz în serviciu, în plângerea penală depusă la Parchetul General, și pentru că „în calitate de președinte al CSM, cu intenție, și-a îndeplinit în mod defectuos" atribuțiile de serviciu „prin aceea că, la data de 28.05.2019, fără a solicita un punct de vedere al Plenului, și chiar fără a informa restul membrilor CSM, a transmis, în numele CSM, Curții de Justiție a Uniunii Europene, (...) un document intitulat «Observații», prin care a prezentat o falsă poziție a CSM față de necesitatea existenței Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție". Concret, la sesizarea unor instanțe din România, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) are pe rol un dosar privind legalitatea înființării și funcționării Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, iar Savonea este acuzată că, pentru această cauză, a înaintat un punct de vedere, din partea CSM, care nu este aprobat și asumat de plenul Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorii de la Luxembourg nu s-au pronunțat încă pe dosarul referitor la Secția Specială, o decizie fiind așteptată toamna aceasta sau primăvara viitoare (după alte surse). De menționat mai este că hotărârile CJUE sunt definitive și obligatoriu de pus în aplicare.

Jocuri pentru șefia Justiției

Un alt episod notoriu care a avut-o în centrul atenției pe șefa CSM s-a petrecut în această toamnă și a avut legătură cu numirea unui nou ministru al Justiției, mișcare susținută de PSD. La finele lui august, premierul Viorica Dăncilă a anunțat că o propune pentru această funcție pe Dana Gîrbovan, judecător la Curtea de Apel Cluj și unul dintre personajele preferate de Antena 3 în „cruciadele" împotriva justiției. În dimineața de 26 august, Lia Savonea convoca în regim de urgență, în ședință, Secția pentru judecători din cadrul CSM, pentru a lua act de demisia din magistratură a Danei Gîrbovan, cunoscută în spațiul public drept o apropiată a șefei Consiliului Superior al Magistraturii. Demisia avea legătură cu faptul că Dăncilă anunțase că o propune pe Dana Gîrbovan pentru a fi ministru al Justiției, funcție incompatibilă cu cea de magistrat. În doar trei minute, Secția pentru judecători a luat act de demisia lui Gîrbovan, iar CSM anunța, în aceeași zi de 26 august, că „a hotărât înaintarea către președintele României a propunerii privind eliberarea din funcție, prin demisie, a doamnei Dana Cristina Gîrbovan". Două zile mai târziu, președintele Klaus Iohannis a respins-o pe Gîrbovan

pentru a prelua mandatul de ministru al Justiției, motivând că „PSD și ALDE sunt vinovate pentru dezastrul actual, pentru politizarea instituțiilor și nu voi tolera propuneri care sunt total împotriva valorilor democratice în care cred majoritatea românilor și în care cred și eu". Declarațiile președintelui au stârnit reacția nervoasă a Liei Savonea și a taberei ei din CSM, președintele Iohannis fiind acuzat, într-un comunicat de presă, de „ingerințe deosebit de grave la adresa independenței justiției". Comunicatul a fost contestat inclusiv de trei membri ai CSM, care au anunțat că se delimitează de aceste acuzații adresate șefului statului.

În aceeași zi în care Klaus Iohannis a anunțat că respinge propunerea care o privea pe Dana Gîrbovan, judecătoarea a anunțat că își retrage demisia. Asta deși CSM luase deja act de demisie și anunțase, cu două zile înainte, că Secția pentru judecători a decis trimiterea către Klaus Iohannis a documentelor privind eliberarea din funcția de judecător a lui Girbovan. În 3 septembrie, aceeași Secție pentru judecători a anunțat că a luat act de retragerea demisiei Danei Gîrbovan, aceasta rămânând magistrat. Mișcarea a fost una controversată, în primul rând pentru că, deși nu ieșise de facto din magistratură, în lipsa unui decret semnat de președintele României și publicat în Monitorul Oficial, judecătoarea Dana Gîrbovan negociase cu politicianul Viorica Dăncilă funcția de ministru al Justiției. Conform unui comunicat transmis de CSM pentru *Newsweek România,* o eventuală compatibilitate a lui Gîrbovan în această negociere urma să fie verificată. Pe de altă parte, deși CSM a anunțat, în 26 august, că a decis trimiterea către Administrația Prezidențială a cererii de eliberare din funcție a lui Gîrbovan, documentele nu au mai ajuns pe biroul lui Klaus Iohannis. Tot într-un răspuns pentru publicația noastră, CSM a motivat acest lucru prin faptul că avea 20 de zile la dispoziție pentru redactarea hotărârii Secției pentru judecători. Demisia Danei Gîrbovan a fost, în final, un joc bine pus la punct cu sprijinul Liei Savonea.

Plângerea penală depusă la Parchetul General de Asociația „Inițiativa pentru Justiție" are în vedere și episodul Gîrbovan. Lia Savonea este acuzată de abuz în serviciu pentru că, „în calitate de președinte al CSM și al Secției pentru judecători, cu intenție (care rezultă din graba cu care a pus pe ordinea de zi cererea intens mediatizată a doamnei judecător și care exclude culpa prin simplă «uitare»), nu și-a îndeplinit atribuțiile (....), prin aceea că nu a înaintat Președintelui României propunerea privind eliberarea din funcție a doamnei Dana Cristina Gîrbovan" – acțiune care a cauzat „vătămarea interesului CSM de a-și îndeplini cu promptitudine și responsabilitate rolul constituțional de garant al independenței justiției și de a avea o imagine impecabilă în ochii cetățenilor".

Sume uriașe pentru transport

Un alt subiect fierbinte legat de Lia Savonea face referire la banii câștigați de familia ei. *Newsweek România* a dezvăluit, recent, că soțul Liei Savonea, avocatul Mihai Savonea, fost profesor de sport și coleg de cabinet de avocatură cu Cezar Bivolaru (apărătorul lui Marian Vanghelie, dar și cu ex-senatorul PSD Cătălin Voicu), a ajuns, peste noapte, milionar, din afaceri imobiliare. Dintr-un falit care trăia pe banii soției un milionar, avocatul Savonea a evoluat financiar spectaculos în ultimul deceniu, în paralel cu evoluția, la fel de spectaculoasă, dar la nivel de magistratură, a soției lui. *Newsweek România* a mai arătat că averea familiei Savonea a explodat în patru luni – din februarie până în iunie 2019 – ca urmare a afacerilor imobiliare ale soțului șefei CSM. Astfel, conform propriei declarații de avere din februarie 2019, Lia Savonea și soțul ei aveau în conturi 119.706 de euro, 8.280 de dolari și 20.610 de lei. În declarația de avere din iunie 2019, în conturile celor doi soți erau 325.057 de euro, 8.278 de dolari și 89.629 lei. Diferența, în doar patru luni, arată o creștere a averii familiei Savonea cu: 257.853 de euro și 69.019 de lei. La începutul lunii octombrie, Agenția Națională pentru Integritate confirma, conform unor surse din instituție citate de Mediafax, că verifica averea șefei CSM, în urma unei sesizări primite de ANI.

În iulie 2019, Europa Liberă arăta că, în afară de salariul de 315.661 de lei ridicat anual de Lia Savonea de la CSM, aceasta a mai primit, într-un an, 124.175 de lei (circa 10.300 de lei pe lună), doar pentru a se deplasa de acasă, din comuna Chiajna, la București, o distanță de aproximativ 10 kilometri. Acești bani reprezintă indemnizație de detașare. Banii de transport au fost separat, încă 1.212 lei lunar pe care Savonea i-a încasat de la CSM. Datele apăreau scrise în declarația de avere depusă de Lia Savonea, în februarie 2019. În declarația de avere din iunie anul acesta, pentru a evita să intre din nou în vizorul presei, Savonea a încercat să-și mascheze veniturile obținute de la Consiliul Superior al Magistraturii, amestecând veniturile din salarii cu celelalte sume primite de la acestă instituție. N

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA.

ANALIZĂ

Un an de la referendumul vrajbei

LA UN AN DE LA INVALIDAREA referendumului pentru familie, persoanele gay nu au câștigat, de fapt, nimic: legea parteneriatului civil este în continuare blocată în Parlament, iar discursul public este în continuare homofob – doar 38% dintre români cred că minorităţile sexuale ar trebui să aibă aceleași drepturi civile ca persoanele hetero.

Ca urmare a blocării legii parteneriatului, în vara acestui an, 13 cupluri de același sex au dat în judecată România la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), cerând statului să le recunoască familiile și să le ofere o formă de protecție juridică.

Pe de altă parte, Biserica Ortodoxă Română (BOR), considerată marea învinsă după referendum, pentru că nu a reușit să mobilizeze credincioșii la vot, nu a fost „penalizată" în niciun fel post-consultare, potrivit sociologului Barbu Mateescu, și, chiar mai mult, „s-a redeschis către elita intelectualilor mireni", în opinia lui Teodor Baconschi, doctor în antropologie religioasă.

De altfel, BOR, prin vocea purtătorului de cuvânt Vasile Bănescu, spune că invalidarea referendumului a fost doar un „eșec temporar" și că Biserica va continua să se implice în „orice demers democratic de sanificare morală a societății".

În schimb, Coaliția pentru Familie, grupul de ONG-uri conservatoare și religioase care a inițiat referendumul, s-a regrupat sub forma platformei civice „Împreună", vituperând împotriva „clasei politice și presei înregimentate" care au boicotat „cel mai democratic act al unui popor". Acum, organizează conferințe în care îi sperie pe români cu „dictatura ideologiei de gen" în educația copiilor și distribuie, pe Facebook, discursurile anti-UE ale președintelui Academiei Române, Ioan Aurel Pop.

DE

FLAVIA DRĂGAN

flavia.dragan@newsweek.ro

De ce n-a „prins" tema familiei la români

Falia dintre susținătorii Coaliției pentru Familie și contestatarii ei a rămas la fel de adâncă, chiar și după un an de la referendum, însă nu este relevantă, explică sociologul Barbu Mateescu, într-un răspuns pentru *Newsweek România,* observând că atenția publică se concentrează asupra altor subiecte.

De altfel, sociologul nota cu umor și acum un an că „Maslow a mâncat referendumul", atrăgând atenția că România nu are o clasă de mijloc suficient de coagulată și conservatoare pentru a rezona la o temă complexă, precum modificarea articolului privind familia, în Constituție. Au contribuit la eșec și asocierea consultării cu ex-președintele PSD, Liviu Dragnea, întrebarea ambiguă, prin care românii s-au temut că vor gira alte modificări legislative, dar și discursul anti-european și pro-rus al unei părți a susținătorilor Coaliției pentru Familie, fiind adus în discuție chiar și un RoExit.

Și Teodor Baconschi, diplomat și doctor în antropologie religioasă, nu crede într-o radicalizare ideologică a românilor obișnuiți, ci consideră că, mai degrabă, radicalizarea taberelor se observă în anumite bule de social media. În schimb, Baconschi constată că referendumul a arătat că a apărut un segment mai tânăr de votanți, care se definesc ca anti-PSD și progresiști.

„Polarizarea progresiști-conservatori se radicalizează mai cu seamă în diferite bule de social media. Nu cred că «românul obișnuit» are timp să alimenteze asemenea conflicte ideologice. Își vede mai curând de proiectele și obligațiile sale zilnice. Noutatea dezvoltată la referendum e apariția unui segment mai tânăr (urban, corporatist, «trotinetist» etc.) care e, simultan, anti-PSD și progresist. Acest segment a produs, de altfel, USR-Plus (marketizat ca partid «anti-sistem») și a introdus, pentru prima dată după 1989, un curent anticlerical, sau chiar anti-creștin, care a mobilizat reacția mediilor conservatoare (atașate tradiției creștine în plan național sau civilizațional). Acestea din urmă n-au reușit să producă un vector partinic, pentru simplul fapt că românii conservatori au, în genere, opțiuni politice deja conturate", explică Teodor Baconschi, pentru *Newsweek România.*

EUROBAROMETRU 2019: Percepția persoanelor LGBT în UE

- 38% dintre români cred că persoanele LGBT ar trebui să aibă aceleași drepturi ca persoanele hetero, față de media UE – 76%.
- 63% dintre români cred că este greșită o relație între două persoane de același sex.
- 29% dintre români cred că persoanele de același sex ar trebui să se poată căsători, cu 8% mai mulți români decât în 2015.

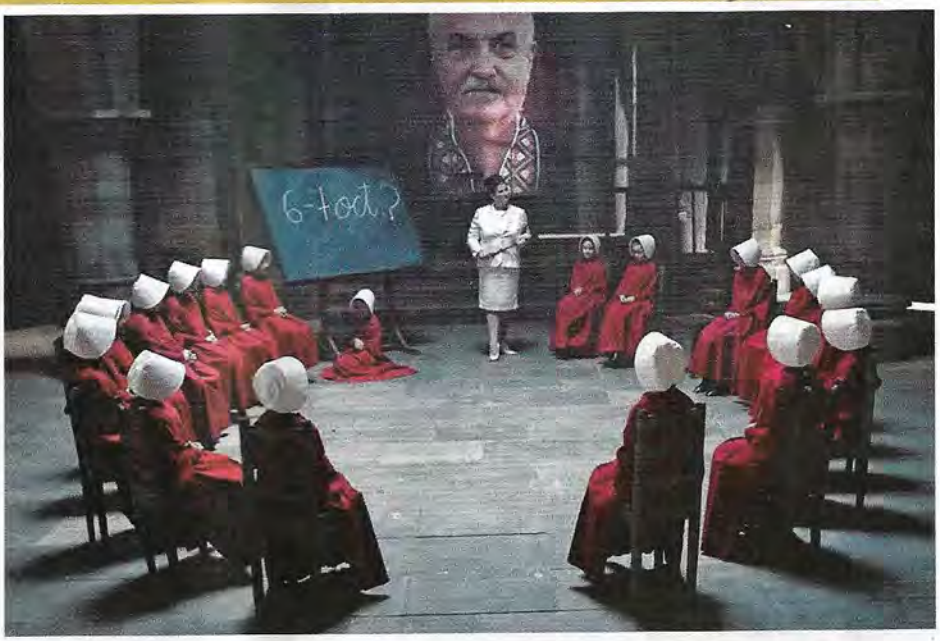

FOTO: FACEBOOK: PRINSTCREEN CLIP PAPAYA.

LUPTĂ
Deși, oficial, CpF a precizat că respectă viața intimă a oamenilor, o intoxicare des întâlnită în timpul campaniei pentru referendum a fost că homosexualii le vor lua copiii familiilor tradiționale, dacă nu merg la vot (stânga). Clipul taberei #boicot, „Copiii referendumului”, i-a făcut pe deputații ALDE Varujan Vosganian și Steluța Cătăniciu să-l reclame la IGPR, care a clasat plângerea (jos).

Unde se regăsesc politic susținătorii CpF

Circa 3,5 milioane de români au votat în favoarea consultării demarate de Coaliția pentru Familie. Pragul pentru validare se obținea, însă, prin votul a 5,6 milioane de români și, prin urmare, referendumul a picat.

Post-referendum, în societate se discuta despre apariția unui nou partid creștin conservator, lucru care nu s-a materializat. Totuși, cine îi reprezintă acum pe acești 3,5 milioane de oameni? Mihai Gheorghiu, liderul Coaliției pentru Familie și director adjunct al Muzeului Țăranului Român, a refuzat să răspundă întrebărilor reporterului *Newsweek România*, acuzând că „demersurile dvs. nu au fost niciodată obiective și lipsite de prejudecăți la adresa noastră”.

În opinia sociologului Barbu Mateescu, o aripă a PNL se adresează acestor „creștini militanți”, inclusiv din motive pragmatice, însă „această secțiune nu domină partidul, probabil din cauza eșecului referendumului”.

Mai mult, explică sociologul, „creștinii care văd conexiunea creștinism-politică sunt o minoritate în rândul celor 3,5 milioane. Cei mai mulți dintre votanții de la referendum s-au întors la subiectele de bază și de interes pentru ei. Doar pentru că au avut o poziționare asumată pe subiect nu au devenit (și nu erau) pasionați de subiect, astfel încât acesta să-i definească. Strict ca exemplu, putem avea o dezbatere, și chiar un referendum național, cu privire la calitatea muzicii lui Lady Gaga, dar asta nu înseamnă că toată societatea românească e definită de dezbaterea pro-Lady Gaga vs. anti-Lady Gaga; subiectele-cheie rămân calitatea vieții, serviciile publice și economia”.

Și în opinia lui Teodor Baconschi, PNL, PMP și PSD sunt formațiunile care au preluat, „uneori populist, elemente de agendă conservatoare”, însă „un partid conservator de tip clasic nu are încă o bază socio-economică și culturală suficient de largă” în România.

„Un element de noutate e că - după ce invalidarea referendumului a fost prezentată public (și) ca «înfrângere» a Bisericii majoritare - ierarhia BOR a tras câteva concluzii necesare: s-a redeschis către elita intelectualilor mireni, tot așa cum, la firul ierbii, creștinii de toate confesiunile au început să conlucreze pentru apărarea valorilor comune. Biserica Ortodoxă începe să înțeleagă că modelul ei de sorginte bizantină - bazat pe conglăsuirea Stat-Biserică – trebuie revizuit în manieră creștin-democrată («o Biserică liberă, într-un Stat liber»). Dacă această reflecție din sânul BOR se va maturiza, Biserica majoritară ar putea sprijini, în viitor, forțe politice declarat creștine (mai ales dacă USR și Demos sau alte asemenea formațiuni își vor confirma, la guvernare, afectul anti-clerical)”, atrage atenția Baconschi, în răspunsul pentru *Newsweek România*.

În opinia sa, „adevărata bătălie ține de necesara prevalență a unui curent

conservator pro-UE și SUA, pentru că există și medii conservatoare anti-occidentale (eurosceptice, anti-americane și pro-«răsăritene»). Un partid conservator ar putea deveni indispensabil, dacă partidele din actualul establishment vor practica stilul «catch all», continuând să-și refuze o identitate doctrinară mai fermă. Din tranziție au ieșit doar partide care vânează voturi, dar și-au pierdut reperele axiologice (în ipoteza puțin probabilă că le-au asumat vreodată cu sinceritate). Națiunea omogenă, moștenită din comunism, trebuie reinventată în registru civic pluralist, cel puțin de acum înainte. De altfel, «unitatea de monolit»e o aberație în orice democrație funcțională".

Biserica Ortodoxă sprijină „sanificarea morală a societății"

La un an de la invalidarea referendumului, Biserica Ortodoxă se apără de criticile celor care spun că nu ar fi trebuit să se amestece în campanie, explicând că „s-a implicat în mod firesc într-un demers curat și onorabil precum referendumul pentru protejarea căsătoriei și familiei". Totodată, prin vocea purtătorului de cuvânt Vasile Bănescu, BOR nu își asumă în niciun fel invalidarea scrutinului, dând vina pe presă și pe insuficienta informare a oamenilor, care n-au înțeles că instituția căsătoriei este „subminată și trebuie protejată constituțional".

„Nu cei care s-au implicat trebuie să se simtă jenați, ci cei care l-au sabotat cu cinism sau l-au tratat cu indiferență", susține Vasile Bănescu, într-un răspuns pentru *Newsweek România,* făcând aluzie la discursul președintelui Iohannis, care a spus că CpF și susținătorii săi au promovat inițiativa „agresiv și cu un mesaj intolerant".

În opinia lui Bănescu, inițiativa a eșuat din cauza „manipulării prin mass-media, care a asociat demersul în mod impur cu politicul, gradului de informare scăzut cu privire la miza reală a referendumului – protejarea instituției căsătoriei de malformările unor ideologii progresiste, care o prezintă ca pe o instituție învechită, fie o revendică abuziv pentru persoane de același sex", dar și pentru că oamenii nu au înțeles „pericolul de natură morală" al „ideologiei neomarxiste, corectitudinii politice, ideologiei de gen, LGBT".

Vasile Bănescu mai precizează, în răspunsul său, că „Biserica va sprijini orice demers legal și democratic de sanificare morală a societății".

Cum a ajuns România să fie dată în judecată la CEDO

„Aparent, partea progresistă a României a câștigat, prin invalidarea unui referendum organizat în condiții oribile, de homofobie, de complicitate a autorităților statului cu BOR și cu multe dintre culte. Deși nu au reușit să-l valideze, în ciuda neregularităților, a prelungirii la două zile, a faptului că nu a existat o supraveghere corectă din punct de vedere juridic a întregului proces, pe mine mă face încă să sper și apoi mă uit la ce s-a întâmplat ca mesaj: da, nu a fost validat, dar, în același timp, nici nu avem căsătorii sau parteneriate între persoane de același sex și nu există niciun progres în zona asta", atrage atenția Romanița Iordache, expertă în drepturile omului pentru Agenția de Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA).

Romanița Iordache, care face parte din echipa de avocați care a obținut la CCR recunoașterea căsătoriei pentru persoanele de același sex, este una dintre juristele din cadrul Asociației Accept care ajută 13 cupluri gay să dea în judecată România la Curtea Europeana a Drepturilor Omului (CEDO), cerând statului să legifereze parteneriatul civil.

Jurista spune că, după ce legea parteneriatului civil, depusă pentru a opta oară în Parlament anul trecut, este în continuare blocată, singura soluție pentru recunoașterea cuplurilor rămâne litigarea. În mod similar, Italia și Grecia au adoptat o formă de protecție pentru cuplurile de același sex, în urma unor decizii CEDO.

Și sociologul Barbu Mateescu este de părere că devine „ușor ridicol" că discuția despre parteneriat se poartă în termeni de „bau-bau" și că „politici-

Coaliția pentru Familie își varsă veninul pe Facebook

Mihai Gheorghiu, liderul Coaliției pentru Familie, și avocata grupului, Ana Corina Săcrieru, încă înjură, pe Facebook, un an mai târziu, politicienii și presa, pentru că n-au reușit să schimbe Constituția.

Gheorghiu vorbește despre „operațiunea reușită de boicotare a clasei politice și a presei înregimentate la mecanismul de reeducare socială", îi acuză pe oamenii care nu au susținut inițiativa de „amanetarea viitorului copiilor în mâna brokerilor ideologiei de gen și homosexualizării educației și distrugerea fundamentului creștin al societăților europene, în numele paradisului progresist".

Nici Ana Săcrieru nu se lasă mai prejos: „Nu avem voie să uităm boicotul politic și instituțional aplicat celui mai democratic act al unui popor, (...) călcarea în picioare a dreptului cetățenilor români de a fi corect informați și nu manipulați cu minciuni grosolane (...) partidele politice care au întors spatele interesului cetățenesc de a avea un vot democratic organizat".

„Oamenii văd pene la paradă și că le-am putea fura copiii, lucru promovat la referendum. Le scapă din vedere că suntem oameni ca și ei" - cuplu gay

PERSPECTIVE
Jurista Romanița Iordache, alături de avocata Iustina Ionescu și Adrian Coman, românul care a obținut la CCR recunoașterea căsătoriei lui cu un american (sus). Ana Corina Săcrieru și Mihai Gheorghiu, cele două voci reprezentative ale Coaliției pentru Familie (mijloc). Referendumul a arătat că există un electorat tânăr, corporatist, anti-PSD și progresist, în opinia lui Teodor Baconschi (dreapta).

FOTO: ASOCIAȚIA ACCEPT; INQUAM PHOTOS – ADRIANA NEAGOE/ OCTAV GANEA.

enii încep să uite ce eșec colosal a fost referendumul; acum probabil că ar da înapoi, revenind la modelul mental de dinainte de inițiativă, în care capacitatea de mobilizare a instituțiilor bisericești era percepută drept imensă".

În toamna anului trecut, Curtea Constituțională a României a decis că relația pe care o are un cuplu format din persoane de același sex intră în sfera noțiunii de „viață de familie" și trebuie să se bucure de „o recunoaștere legală a drepturilor și îndatoririlor corespunzătoare".

După această decizie, în Parlament a fost depus un proiect de lege elaborat de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și societatea civilă, sprijinit de parlamentari din toate partidele, care însă s-a blocat în Camera Deputaților, pe fondul opoziției PSD.

„Vrem să fim văzuți ca oameni «normali», nu ciudați sau bolnavi"

J. și B., cum și glumesc când se prezintă, sunt unul dintre cele 13 cupluri gay care au dat în judecată România la CEDO pentru că statul nu le recunoaște viața de familie.

„Nu există nimic în Constituție care să ne ajute să ne putem întemeia o familie din punct de vedere legal. Nu putem beneficia de condițiile de trai de care beneficiază o familie «normală»", spune cuplul, care a decis să meargă la CEDO, pentru că vrea să aibă un copil și pentru că, în momentul de față, statul nu le-ar recunoaște amândurora calitatea de părinte.

Cele două femei, o graficiană de 32 de ani și o psihoterapeută de 30 de ani, s-au cunoscut în urmă cu șapte ani și formează un cuplu de aproape doi. Anul trecut, odată cu campania pentru referendumul Coaliției pentru Familie, s-au gândit să emigreze, dacă votul va fi în favoarea modificării Constituției.

„Pentru noi, momentul referendumului a fost unul neplăcut, din cauza instigării colosale la ură și violență împotriva relațiilor între persoanele de același sex. Acele zile ne-au făcut să simțim teamă mergând pe stradă. Ne-am simțit jignite de ceea ce s-a promovat. Ne amintim și acum mesajele de pe panouri – «Apără familia și copiii României; dacă nu vii la vot, doi bărbați vor putea adopta copilul tău». – ca și cum eram niște personaje negative și oamenii erau nevoiți să se apere de noi", explică tinerele.

În opinia cuplului, motivul pentru care parteneriatele civile nu sunt legiferate este că nu ar aduce voturi sau beneficii politicienilor. Ele simt că situația persoanelor gay este neschimbată față de acum un an.

„Oamenii sunt toleranți prin evitare, pentru că acesta este un subiect încă tabu. De la referendum nu s-a mai adus în atenția presei situația familiilor LGBTQ. Oamenii știu despre noi doar ceea ce văd sau ceea ce li se spune, dar nu ne cunosc. Văd pene și extravaganță la paradă și văd că le-am putea fura copiii, lucru promovat la referendum. Oamenilor le scapă din vedere că și noi suntem tot oameni ca și ei și vrem să fim văzuți ca fiind «normali», nu ciudați sau bolnavi", adaugă cuplul.

PARAVANE

Chițoiu în opoziție, angajații lui la putere

Subordonate ale politicianului ALDE dețin funcții esențiale în companii energetice de stat.

DANIEL CHIȚOIU, SECRETAR general al ALDE, controlează prin interpuși cele mai importante companii de stat din industria energetică a României. Printre aceștia o regăsim pe pensionara Zoe Ghinescu, fost trezorier al partidului, de la care Chițoiu a luat un împrumut de 50.000 lei. Cine este Ghinescu? Nimeni alta decât fostul președinte al Nova Bank, o bancă românească preluată de afaceriști ruși cu conexiuni în sfera spionajului rusesc (KGB).

Fiul ei, Dan Ghinescu, a fost uns pe funcția de șef al biroului administrativ la Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie, deși nu avea experiență în domeniu.

La ultimul său loc de muncă figura ca „manipulant marfă".

O altă protejată a lui Chițoiu este Luiza Marian, care în timpul zilei se ocupă de secretariatul partidului, dar este plătită cu peste 20.000 lei lunar pentru funcția de membru în Directoratul Societății de Administrare a Participațiilor în Energie.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Funcția de trezorier a partidului a fost dată de Daniel Chițoiu lui Bogdan Trifan care, ulterior, a fost miruit cu trei Consilii de Administrație.

El este președinte al Consiliului de Administrație al Electrocentrale Grup, membru la Societatea de Transport București, dar și membru la Hidro Tarnița. Ultima este o companie de stat care figurează cu taxe și impozite neplătite pe anul 2017.

Călin Popescu Tăriceanu a cerut membrilor de partid să își dea demisiile din funcțiile politice, dar regula nu se aplică și oamenilor protejați de Chițoiu.

ȘEFI
Daniel Chițoiu (sus) a plantat câteva subordonate de la partid la cabinetul senatorial al lui Călin Popescu Tăriceanu

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; JUSTINEL STAVARU

Zoe Ghinescu i-a dat lui Chițoiu 50.000 de lei. Oficial, a fost un împrumut, menționat în declarația de avere

Zoe, trezoriera cu avere uriașă

În urmă cu aproximativ trei ani, alianța PSD-ALDE a preluat guvernarea României. PSD era condus atunci de Liviu Dragnea iar ALDE de tandemul Călin Popescu Tăriceanu - Daniel Chițoiu. Ultimul a optat pentru controlul energiei românești, o industrie în care se învârt anual câteva miliarde de euro. Pe 27 aprilie 2017, Daniel Chițoiu a fost ales prin vot secret în funcția de secretar general al ALDE. Sfătuitoare de taină și „mâna dreaptă" a lui Chițoiu, Zoe Ghinescu a fost aleasă în funcția de trezorier al partidului, persoana care se ocupa de colectatul banilor pentru partid, dar și de cheltuirea acestora. Câteva luni mai târziu, Ghinescu a fost numită politic în funcția de consilier la Autoritatea Electorală Permanentă. În această calitate, și-a făcut publică declarația de avere, din care rezultă că l-a împrumutat pe Chițoiu cu suma de 50.000 lei.

Pe atunci, Ghinescu avea o avere de invidiat. A declarat un teren agricol de 8,5 ha la Contanța, două terenuri de 1.000 mp, respectiv 1.500 mp în Corbeanca, plus un alt teren de 1.000 mp în Dâmbovița. La capitolul „clădiri" a menționat trei apartamente, o vilă de 500 mp în București și alte două case, în Afumați și Breaza. În conturi avea 200.000 lei și 47.000 euro. Un an mai târziu, Ghinescu a declarat trei surse de venituri. 50.000 lei de la AEP, 80.000 lei pensie și peste 37.000 de la Electrocentrale Grup.

Însă nu a mai făcut nicio referire la împrumutul acordat lui Chițoiu. Dacă și-a primit banii înapoi, era obligată să-i menționeze.

Conform ultimei declarații de avere din februarie 2019, Zoe Ghinescu este consilier la Autoritatea Electorală Permanentă. Nu a mai declarat proprietățile. În schimb, a menționat că are 200.000 de acțiuni la Bancpost Transilvania și titluri de stat de 100.000. Nu a specificat în ce monedă. La capitolul „venituri", a declarat salariul de consilier de aproximativ 75.000 lei, pensia de 95.000 lei, plus 40.000 lei de la Electrocentrale Grup. În total, 210.000 lei anual.

Începutul: comerț exterior ceaușist

Zoe Ghinescu și-a început activitatea ca șef serviciu financiar contabil la Întreprinderea de Comerț Exterior Romagrimex. A lucrat acolo până în 1982, an în care a început cursurile de specialist în comerț exterior la Academia „Ștefan Gheorghiu", celebra școală de cadre pentru Partidul Comunist Român. Odată cu începerea specializării, a fost numită în funcția de director la Direcția Eficiență și Prețuri din cadrul Ministerului Comerțului Exterior. Acolo se ocupa de coordonarea activității financiar contabile a întreprinderilor de comerț exterior, întocmirea cursurilor de revenire pe relația CAER și țări socialiste. Totodată, participa la stabilirea prețurilor externe în cadrul CAER.

Din anul 1986, o regăsim pe funcția de Director Direcția Valutară, unde coordona toate plățile în valută ale României, întocmea și urmărea balanța de plăți externe, încheierea acordurilor cu țările socialiste, dar și recuperarea datoriilor externe.

A rezistat pe funcție până în anul 1990, când a fost numită consilier al ministrului de Comerț Exterior, Nicolae M. Nicolae, fost ambasador la Washington în perioada 1976-1978, dar și ofițer acoperit al Direcției de Informații Externe. A fost trasă pe linie

moartă după dezertarea generalului Ion Mihai Pacepa.

A bifat și banca KGB

De la Ministerul de Comerț Exterior, Zoe Ghinescu a fost numită vicepreședinte la Bancpost. Se întâmpla în 1991. A rezistat pe funcție până în 2002, dar în paralel era și membru în Consiliul de Administrație al Transfond, o societate a Băncii Naționale a României. De la Bancpost a trecut direct pe funcția de președinte al Nova Bank, fosta Bancă Unirea, preluată de ruși prin compania elvețiană Alpus Invest. Nova Bank a fost suspectată de spălare de bani în urma unor transferuri bancare suspecte în străinătate. Banca Națională a României a suspendat licența de funcționare a băncii.

Funcția de vicepreședinte al băncii era deținută în aceea perioadă de Iurie Cecan care, ulterior, i-a vândut lui Vladimir Plahotniuc o proprietate în București cu 1,3 milioane de euro. Printre cei care au cochetat cu banca rusească se află și spionul rus Boris Golovin, care a fost lăsat la vatră în România.

CEC & Electrocentrale Grup SA

În anul 2003, Ghinescu a fost extrasă din banca controlată de rușii controversați și a fost pusă Director General Direcția Credite persoane fizice și juridice la CEC. A stat pe funcție până în 2007, an în care a fost angajată consilier parlamentar la Autoritatea Electorală Permanentă și răspundea de Direcția de control a partidelor politice. S-a retras pentru o perioadă de șase ani, apoi a revenit ca membru în Consiliul de Administrație al companiei Electrocentrale Grup SA, societate din subordinea Ministerului Energiei și se ocupă de producția, transportul și distribuția energiei electrice. În perioada 2016-2017, a fost angajată pe funcția de consilier parlamentar la Președintele Senatului României. Adică la Tăriceanu. Șeful ei direct era Daniel Chițoiu, care deținea funcția de director la cabinetul lui Tăriceanu.

Fiul, de la manipulant marfă la SAPE

Fiul lui Zoe Ghinescu, Dan, a fost angajat pentru o lună de zile ca manipulant marfă la TRF Spedition SRL, de unde a declarat că a încasat un salariu de 742 lei. A fost angajat o lună de zile pentru a putea fi detașat pe funcția de Șef Birou Administrativ la Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie (SAPE), o companie de stat, mamut, care deține acțiuni la mai multe companii din domeniul energiei.

Culmea, firma TRF Spedition este patronată de Bogdan Alexandru Trifan, cel care a preluat funcția de trezorier ALDE de la Zoe Ghinescu. În plus, Trifan este președinte ALDE Sector 6. Dar nici acesta nu s-a mulțumit cu cele două funcții politice. El este președintele CA Electrocentrale Grup SA, unde o are subalternă pe Zoe Ghinescu.

Bogdan Trifan a declarat pentru *Newsweek România* că Dan Ghinescu a fost angajatul firmei sale timp de un an de zile: „Era angajat cu două sau patru ore. Nu are nici în clin, nici în mânecă că este fiul doamnei Ghinescu".

Întrebat de ce pentru munca prestată timp de un an de zile l-a plătit pe Ghinescu cu doar 742 lei, Trifan a spus că nu mai știe exact care era rolul acestuia în firmă și nici cât timp a lucrat pentru el.

Pe Bogdan Alexandru Trifan îl mai regăsim în Consiliul de Administrație al Societății de Transport București, fosta RATB, dar și în Hidro Tarnița, companie la care este acționar SAPE. Ultimele informații fiscale ale Hidro Tarnița au fost depuse în anul 2017. Atunci, compania avea taxe și impozite neplătite către stat de peste 58.000 lei și pierderi de 218.670 lei. Reprezentanții companiei nu s-au chinuit să depună situația fiscală pe anul 2018, în schimb Trifan menționează că a încasat o indemnizație de 2.500 lei. De la STB, societate controlată de Consiliul General al Municipiului București, a primit aproximativ 50.000 lei, iar de la Electrocentrale Grup în jur de 20.000 lei.

Educația și practica în comerțul exterior comunist al anilor '80 au constituit un atu pentru angajarea azi la stat

Împrumuturi din bani inexistenți

În anul 2018, Trifan a fost amendat cu 50 de lei de către Agenția Națională de Integritatea pentru că a depus cu întârziere declarațiile de avere și de interese. Surpriza apare în ultima declarație de avere a lui Trifan din anul 2019. Acolo menționează că l-a împrumutat pe Andrei Gerea cu 50.000 lei, iar lui Tudor Tim Ionescu, zis „Tuddy" și fost iubit al Oanei Zăvoranu, i-a dat alți 95.000 lei. În total 145.000 lei. Bani care nu apar menționați în declarațiile de avere anterioare. Contactat de *Newsweek România*, avocatul Bogdan Trifan a spus că banii împrumutați nu apar în declarația sa de avere pentru că au fost împrumutați de la mai multe persoane fizice. Nu a vrut să spună de la cine s-a împrumutat pentru Gerea și Tuddy, dar a precizat că va menționa acest lucru într-o declarație de avere pe care o va depune ulterior.

Întrebat ce îl recomandă pentru Consiliile de Administrație ale companiilor energetice, Trifan a spus că în calitate de avocat a avut contact cu acest domeniu. Adică ar fi reprezentat juridic firme din domeniul energetic.

Baza: cabinetul lui Tăriceanu

O altă protejată a lui Daniel Chițoiu este Luiza Marian, secretar general adjunct la ALDE. Aceasta a lucrat în perioada 2008-2013 la Bancpost, unde coordona serviciul clienți. De acolo a plecat pe funcția de director de cabinet al Andreei Lambru, care deținea pe atunci funcția

FOTO: FACEBOOK.COM/ALDEBUCURESTI.RO; INQUAM PHOTOS

ÎMPRUMUTURI
Avocatul Bogdan Trifan (sus), în conducerea Societății de Transport București, i-a dat lui Tudor Ionescu (jos) zeci de mii de lei împrumut

de secretar general adjunct al Guvernului. A stat pe funcție până în decembrie 2015. Între timp, a trecut prin funcția de șef de cabinet al Președintelui Senatului, adică a lui Călin Popescu Tăriceanu. Șase luni mai târziu, s-a reangajat pe postul de consilier tot la cabinetul Andreei Lambru. Apoi, a început să prindă gustul Consiliilor de Administrație. Pentru început, a trecut pe la E.ON Gaz Furnizare, apoi a ajuns membru în directoratul Societății de Administrare a Participațiilor în Energie. De la această companie de stat, Luiza Marian a încasat în anul 2018 nu mai puțin de 242.937 lei, adică peste 20.000 lei lunar. În plus, a mai primit 42.000 lei de la E.ON Gaz Furnizare. La fel ca Trifan, Luiza Marian a menționat că soțul ei, Florin Marian, l-a împrumutat cu suma de 100.000 lei pe Tudor Tim Ionescu.

Am încercat să o contactăm pe Luiza Marian, dar Trifan a spus că nu este pe la sediul partidului: „Probabil este plecată la Parlament. Se ocupă de organizarea de evenimente. Dânsa lucrează cu Chițoiu, lucrează și cu mine și cu Tăriceanu".

Donațiile manuale ale lui Tuddy

Tudor Tim Ionescu, zis Tuddy, este membru în Consiliul General al Municipiului București. Conform declarației de avere din iunie 2019, Tuddy a declarat venituri de peste 63.000 lei de la Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, acolo unde este responsabil cu comunicarea. A mai primit o indemnizație de 13.332 lei de la Consiliul General și peste 70.000 lei de la Primăria Sector 3.

Tuddy, însă, a menționat că a împrumutat de la opt persoane nu mai puțin de 665.000 lei, bani pe care trebuie să îi restituie în mai 2020. De exemplu, a împrumutat 30.000 lei de la Anca Mihaela Teau, soția lui Ion Toni Teau, fost director general la Transelectrica. Alți 200.000 euro au fost împrumutați de la pedelistul Ioan Inisconi, fost viceprimar al Devei.

„Visăm la un viitor în care **cumpărătorii iau decizii conștiente** despre hainele pe care le poartă și se gândesc la modă în același fel în care oamenii de astăzi se gândesc la durabilitate și la mâncarea pe care o cumpără“.

PIONIERAT

Să facem blugii „verzi"

Un nou procedeu al companiei Tinctorium obține vopseaua indigo fără substanțe chimice toxice

***PENTRU SĂRBĂTORIREA CELEI DE-A 50-A ANIVERSĂRI A** astronauților NASA care au aterizat pe Lună, Newsweek i-a evidențiat pe pionierii în știință și tehnologie, care își lansează propriile invenții și modul în care speră să schimbe lumea.*

Tinctorium, compania lansată și condusă de femei, face din textilele de bumbac denim o afacere și mai durabilă. Co-fondatoarele Michelle Zhu și Tammy Hsu au brevetat o biotehnologie pentru a crea „blugi verzi". În loc să folosească substanțe chimice toxice precum petrol și cianuri, Tinctorium transformă zahărul în colorant albastru indigo, contribuind la un Pământ mai curat cu o pereche de blugi.

Care este proiectul vostru?

MICHELLE: Proiectul nostru vrea să schimbe modul de obținere a culorii. Vrem să eliminăm utilizarea petrolului și a altor substanțe chimice toxice în producerea nuanței indigo, ingredientul principal pentru confecționarea blugilor, apoi să ne extindem la toți pigmenții care sunt folosiți pentru a colora lumea din jurul nostru.

Cum au influențat acreditările voastre crearea Tinctorium?

TAMMY: Studiile mele sunt în bioinginerie, așa că am studiat modul în care funcționează celulele și cum să le fac să producă lucruri utile pentru oameni. Când am fost la John Dueber's Lab la UC Berkeley, am folosit indigo pentru a marca activități interesante într-o celulă. Privind biosintetizarea indigo, ne-am dat seama că există multe implicații ale durabilității pentru coloranții textili.

MICHELLE: Pe lângă studiile mele în afaceri, am avut afacerea de familie în textile, așa că a fost o călătorie în cerc completă pentru a mă întoarce în industria modei.

DE

MAYA PAGE & LAUREN BARRETT

STMAX89/GETTY

VOPSIREA DURABILĂ Fondatoarele Tammy Hsu (stânga) și Michelle Zhu folosesc un proces mai puțin toxic pentru a aplica indigo pe fire textile și pentru a produce mai mulți coloranți naturali pentru îmbrăcăminte.

Care este marea problemă pe care încercați să o rezolvați?

MICHELLE: În producția de indigo astăzi, avem nevoie de aproape o sută de ori cantitatea de petrol pe unitatea de producție de indigo. Produsele chimice toxice precum formaldehida și cianura intră în producția de coloranți. Există, de asemenea, componenta poluantă a apei, care necesită agenți de reducere a substanțelor chimice, care sunt adesea foarte toxici pentru pielea lucrătorilor și pentru mediu. Vrem să schimbăm asta.

Cum funcționează Tinctorium?

TAMMY: Celulele dezvoltate natural precum bacteriile pot fi supuse unui proces de bioinginerie pentru a produce tot felul de substanțe chimice utile pentru oameni într-un mod mai sigur și mai curat.

MICHELLE: În loc să ne bazăm pe petrol și pe cianură, folosim microbi și zahăr pentru a produce coloranți. În loc să ne bazăm pe chimia corozivă, folosim enzime care apar în mod natural pentru a aplica indigo pe firele de bumbac, astfel încât întregul proces este mult mai puțin toxic.

A abordat cineva industria de coloranți textili înaintea voastră? Dacă da, ce face diferit Tinctorium?

MICHELLE: Când vorbim despre producția de coloranți în ansamblu, peste 99 la sută dintre coloranții folosiți în industrie sunt făcuți printr-un proces chimic. Sursa originală de vopsea indigo pentru blugi a fost bazată pe plante, dar aceasta este mai mică de 1% din industrie acum, deoarece coloranții chimici mai ieftini și mai ușor de compus au preluat conducerea, în ciuda impactului lor asupra mediului.

Care sunt cele mai mari lecții pe care le-ați învățat de la alții?

TAMMY: Am văzut că o mulțime de companii de biologie sintetică lucrează la proiecte mult timp înainte de a scoate orice produs comercial, ceea ce este de înțeles, deoarece dezvoltarea științifică poate dura mult timp până să fie implementată. Încercăm să livrăm produsul nostru cât mai devreme și să vedem ce funcționează și ce nu.

Când se pot aștepta cumpărătorii să se lanseze blugii Tinctorium?

MICHELLE: Avem o listă în așteptare și credem că vom lansa prima noastră pereche de blugi în următorii doi ani.

Care a fost cea mai mare provocare pe parcurs?

MICHELLE: Este nevoie de mult timp și bani pentru a dezvolta o nouă tehnologie și cred că tendința, în special pentru cofondatorii femei și pentru persoanele care iubesc știința, este să aștepte ca lucrurile să fie perfecte înainte de a se apropia de partenerii comerciali sau de investitori. Dar când creezi un start-up nu ai acel moment.

Cum vedeți lumea în 20 de ani dacă veți reuși?

MICHELLE: Visăm la un viitor în care cumpărătorii iau decizii conștiente despre hainele pe care le poartă și se gândesc la modă în același fel în care oamenii de astăzi se gândesc la durabilitate și la mâncarea pe care o cumpără. Dacă avem succes din punct de vedere tehnologic, trebuie să facem parte din activarea acestei mentalități conștiente.

FOTO: TINCTORIUM

ÎN NUMERE

Medicamente prescrise

Costul ridicat al medicamentelor pe bază de rețetă se transformă într-o problemă majoră la alegerile din 2020, mulți americani chinuindu-se să plătească pentru tratamentele de care au nevoie. Dacă se adaugă și îngrijorarea din ce în ce mai mare cu privire la criza de opioizi, opinia publică se schimbă brusc în ceea ce privește producătorii: Big Pharma este acum considerată cea mai slabă industrie din țară, conform ultimului clasament Gallup. Iată o imagine a prețurilor medicamentelor în SUA —*Noah Miller*

280$ v. 50$

Un singur flacon Lantus, o insulină fabricată de Sanof, costă aproximativ 280 $ în SUA și doar 45 € (50,60 $) în Franța.

Dublu →
Cât de mult a crescut prețul insulinei în ultimii 4 ani, de la 2.864 dolari pentru fiecare pacient cu diabet de tip 1 în 2012, la 5.705 dolari în 2016.

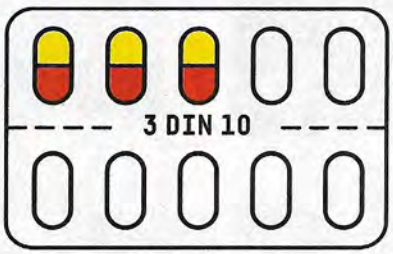

Proporția de adulți care raportează că nu își iau medicamentele prescrise la un moment dat din cauza costurilor ridicate.

$455,900,000,000

Vânzările pe rețete în SUA în 2017. Se estimează că acest număr va ajunge la 640 de miliarde de dolari până în 2020.

Costul lunar cu amănuntul al medicației pentru HIV Truvada în Australia. Același medicament costă 1.780 USD în S.U.A.

60% → Cât de mult a crescut prețul medicamentelor de marcă din 2014. În schimb, prețul medicamentelor generice a scăzut cu 37% în aceeași perioadă.

1/10

Cu cât costă mai puțin insulina în Canada, comparativ cu SUA.

1 DIN 4

Numărul consumatorilor de medicamente pe bază de rețetă care nu-și permit să și le plătească.

16

Numărul producătorilor din SUA cu vânzările cele mai mari care au dublat prețul medicamentelor.

LARRY WASHBURN/GETTY

LECTURĂ

Cărțile toamnei

21 de opțiuni din care să alegeți

LIGHTFIELDSTUDIOS/GETTY.

PE MĂSURĂ CE FRUNZELE încep să-și schimbe culoarea și aerul de toamnă devine mai tare, uneori nimic nu este mai ispititor decât o carte bună. Personalul *Newsweek* a prezentat o listă de cărți publicate recent sau în curs de publicare, ce vor fi desigur o plăcere - de la thrillere și ficțiune literară, la memorii, istorie și cultură pop. Iată care sunt cele mai bune opțiuni pentru cele mai bune ficțiuni și non-ficțiuni.

Ficțiune

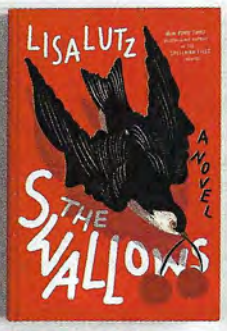

Rândunelele
De Lisa Lutz
BALLANTINE | $27
Autoarea volumului *The Passenger* se întoarce cu un mister întortocheat care se desfășoară la o școală pregătitoare din New England. Cu personaje memorabile și mai multe secrete, romanul este o poveste cu încărcătură maximă pentru vremurile noastre.

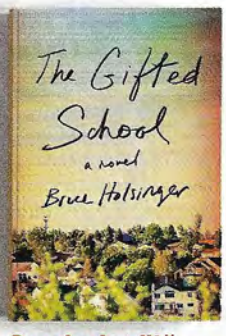

Școala de elită
De Bruce Holsinger
RIVERHEAD BOOKS | $26
Un grup unit de prieteni care trăiesc într-un oraș din Colorado începe să-și arate fața când o școală de catering pentru studenți supradotați este pe cale să-și deschidă porțile. Cât de departe poate ajunge un părinte pentru a-i fi admis copilul?

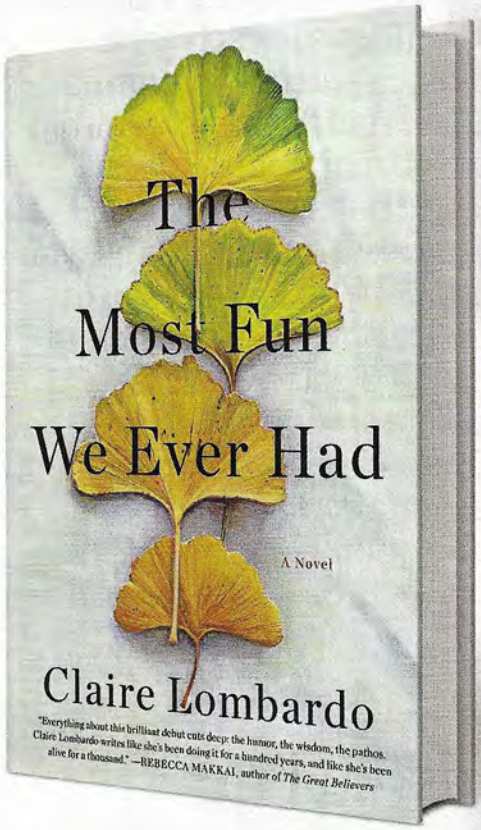

Cea mai tare distracție din viață

De Claire Lombardo DOUBLEDAY | $28.95

David și Marilyn s-au căsătorit pentru totdeauna; după patru copii și câteva decenii mai târziu, sunt încă la fel de îndrăgostiți ca în ziua în care s-au cunoscut. Lombardo pictează o imagine extraordinară a unei familii în ceea ce ar putea fi unul dintre cele mai bune romane publicate în acest an.

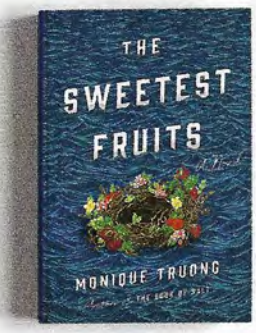

Cele mai dulci fructe

De Monique Truong
VIKING | $26

Într-o reluare fictivă a vieții scriitorului globe-trotter Lafcadio Hearn, Truong povestește zilele sale de drumeții prin ochii a trei femei care l-au îngrijit.

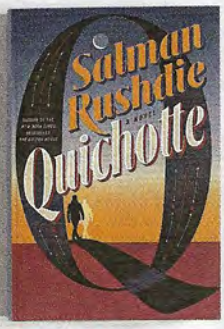

Quichotte

De Salman Rushdie
RANDOM HOUSE | $28

O interpretare modernă a lui Don Quijote îl arată pe autorul mediocru Sam DuChamp, care creează personajul fictiv Quichotte. Rushdie urmărește viețile paralele ale lui DuChamp și ale protagonistului său, satirizând lumea modernă și examinând cruciada iubirii.

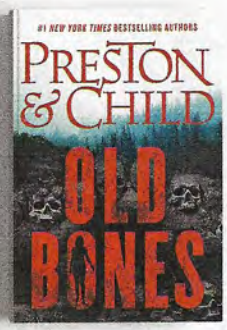

Oase vechi

De Douglas Preston and Lincoln Child
GRAND CENTRAL | $28

Preston și Child revin asupra personajelor din ultimele romane, Nora Kelly și tinerelul nemulțumit devenit agent FBI Corrie Swanson. Kelly conduce o expediție pentru a excava tabăra Donner din parcul național din California, în timp ce Swanson investighează o serie de jafuri grave. Echipa de scriitori îmbină perfect, din nou, știința și suspansul.

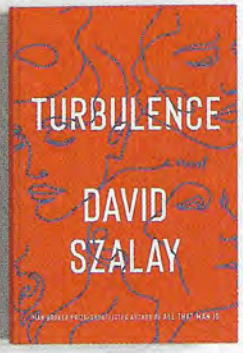

Turbulență

De David Szalay
SCRIBNER | $25

Acest volum se întinde pe tot globul printr-o serie de zboruri din aeroporturi îndepărtate. Vaste distanțe sunt străbătute într-un moment în care Szalay explorează interconexiunea dintre oameni într-o expunere rezervată și elegantă.

Regele Umbrei

De Maaza Mengiste
W.W. NORTON & COMPANY | $26.95

Un roman istoric a cărui acțiune are loc în Etiopia, în 1935, când trupele lui Mussolini au invadat țara. *Regele Umbrei* pune în lumină personaje necunoscute din al Doilea Război Mondial. Într-o proză obsedantă, Mengiste face dreptate celor ale căror vieți au fost uitate.

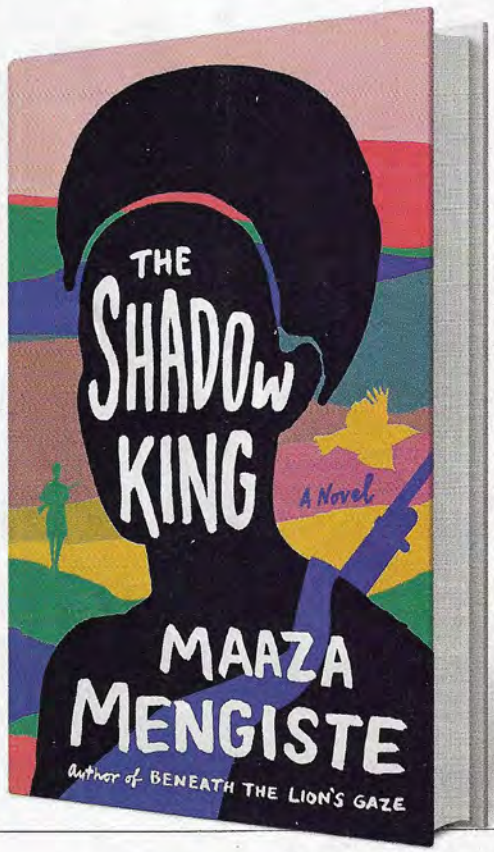

Non-ficțiune

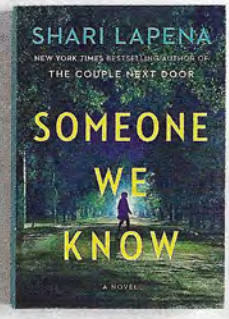

Cineva pe care îl cunoaștem
De Shari Lapena
PAMELA DORMAN BOOKS | $27
Un oraș liniștit de suburbie este zguduit de o serie de spargeri și de un mort descoperit în portbagajul unei mașini în acest ultim thriller psihologic al autorului romanului *Cuplul din vecini*. Cum sunt legate crimele? Și ce știe intrusul?

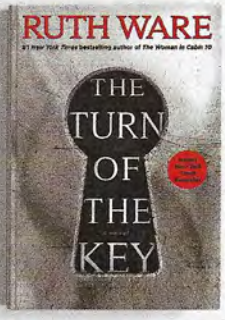

Întoarcerea cheii
De Ruth Ware
GALLERY/SCOUT PRESS | $27.99
Această revenire asupra nuvelei clasice horror *The Turn of the Screw* din 1898 este cel mai bun roman al lui Ware. Atunci când o bonă sosește într-o locuință „inteligentă" fastuoasă, dar îndepărtată, lucrurile se schimbă într-un mod amenințător după ce tehnologia o ia razna și unul dintre copii moare.

Casa Galbenă
De Sarah M. Broom
GROVE PRESS | $26
În debutul ei memorialistic, Broom ne duce la New Orleans, într-o explorare a familiei și a istoriei, examinând impactul uraganului Katrina și descoperind adevăratul sens al casei.

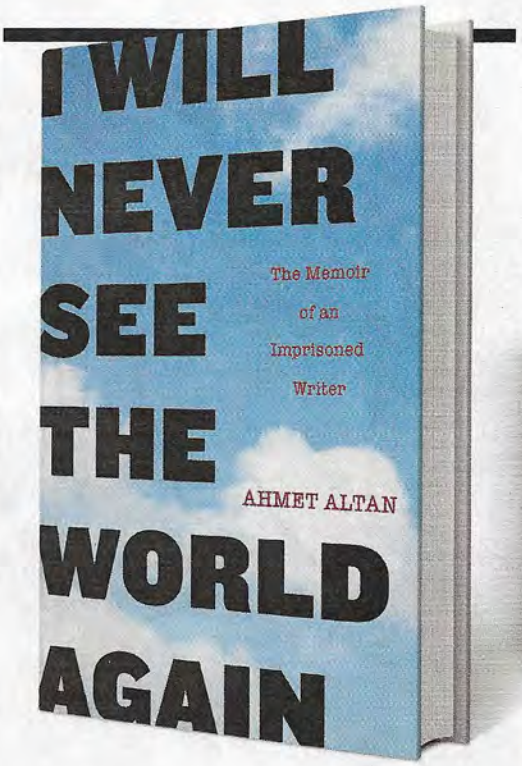

Nu voi mai vedea lumea din nou: Memoria unui scriitor închis
De Ahmet Altan OTHER PRESS | $15.99
Relatarea scriitorului turc Ahmet Altan despre timpul petrecut în închisoare sub acuzația de trimitere de „mesaje subliminale" este un testament inspirat al spiritului uman. Printre zilele solitare și durerea de oase, Altan ne arată că visele pot scăpa din granițele unei celule de beton și se pot răspândi fără limite.

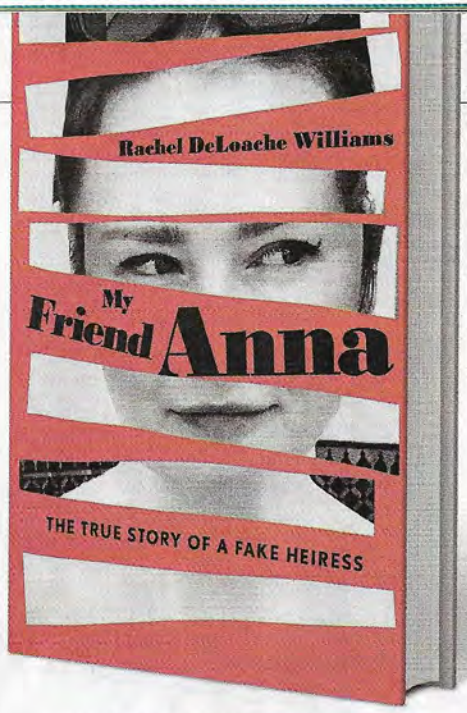

Prietena mea Anna: Povestea adevărată a unei moștenitoare false
De Rachel DeLoache Williams
GALLERY BOOKS | $27
O moștenitoare extravagantă se împrietenește cu un editor fotograf de la *Vanity Fair* în această poveste de înșelăciune mai mult ciudată decât fictivă. Singura problemă? Nu este o moștenitoare.

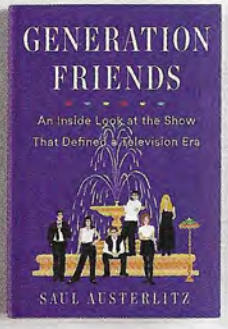

Generația „Prietenii tăi": O privire în culisele serialului ce a definit o eră a televiziunii
De Saul Austerlitz
DUTTON | $27
S-ar putea să nu obținem acea reuniune specială la Central Perk, dar Austerlitz ne-a oferit acest lucru minunat, privind în spatele scenei la lumea care ni i-a adus pe Monica, Rachel, Ross, Chandler, Phoebe și Joey.

Eroziunea: Eseuri despre ruine
De Terry Tempest Williams
SARAH CRICHTON BOOKS | $27
Această colecție de eseuri ale conservatorului Williams jonglează cu implicațiile erodării naturii și erodării politicii. *Eroziunea* este o antologie spirituală și profundă care n-ar putea fi mai potrivită pentru timpul nostru.

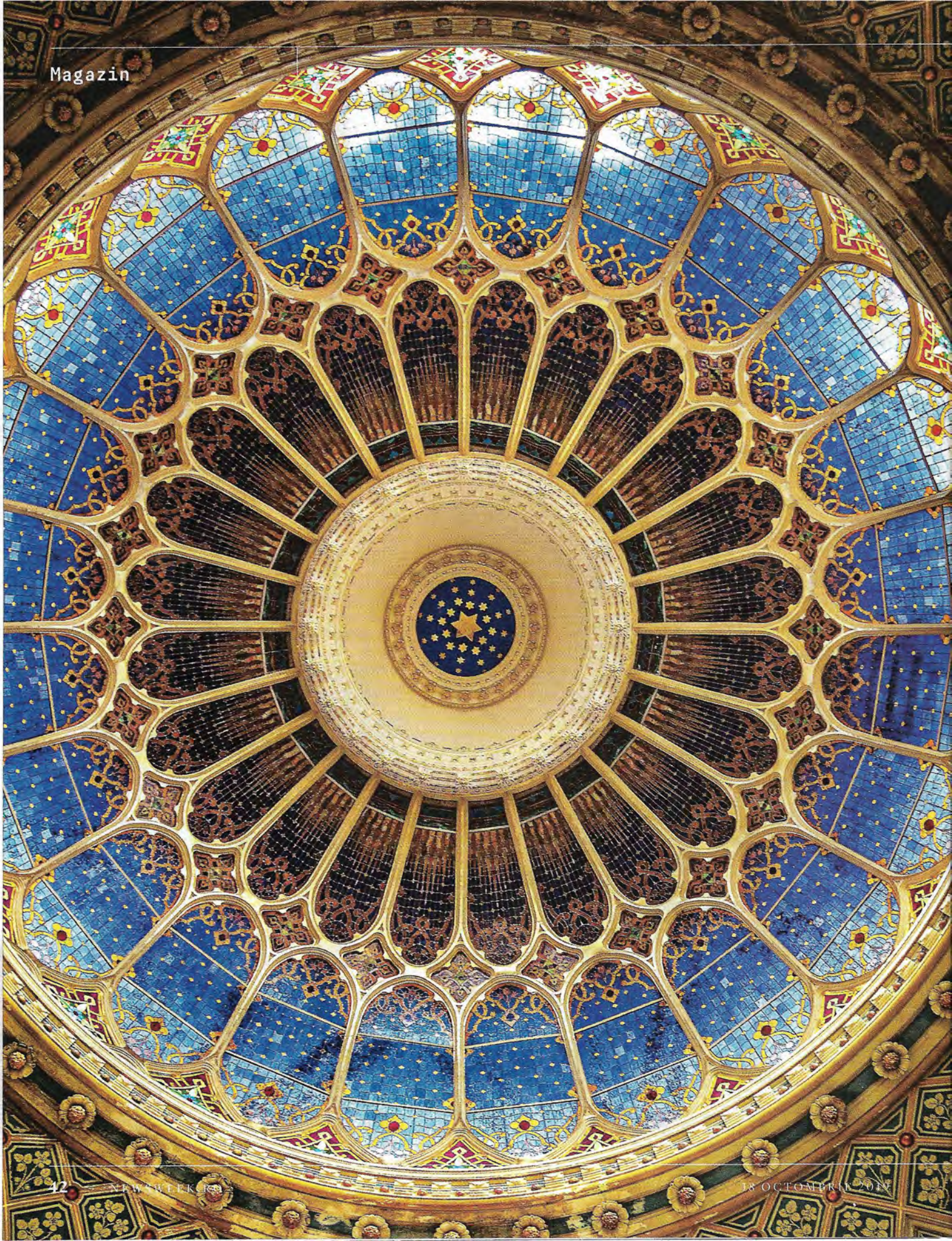

PE HARTĂ

Locuri de veneratie din întreaga lume

De-a lungul timpului, credincioșii au împins granițele arhitecturii pentru a-și celebra zeitățile. După cum s-a văzut după incendiul de la Notre Dame, aceste clădiri minunate transcend adesea religia și devin simboluri emoționale ale culturii și istoriei locale, dar și mondiale. De la templele din Japonia secolului al XV-lea până la capelele secolului XX din Arizona, sărbătorirea spiritualului pe pământ a dat rezultate cu adevărat uluitoare. —*Laura Powers*

FOTO: RUPRECH JUDIT, SCOTT STULBERG/GETTY

INSPIRAȚIE
Cerul înstelat înfățișat pe domul Sinagogii din Szeged, Ungaria. Capela Sfintei Cruci, cuibărită pe dealul stâncos din Sedona, ambele s-au inspirat din natură în serviciul divinului.

01 Capela Sfintei Cruci
— Sedona, Arizona
Amplasată pe dealul stâncos din Pădurea Națională Coconino, această capelă din 1956 a fost comandată de o fermieră și sculptoriță locală inspirată de clădirea Empire State. Proiectată inițial pentru a fi construită în Ungaria, a fost relocată din cauza debutului celui de-al Doilea Război Mondial.

02 Sanctuarul Las Lajas
— Ipiales, Columbia
Construită la marginea unui defileu, vizitatorii intră în această biserică neogotică traversând un pod, la aproximativ 40 de metri deasupra unui râu. Poziția precară a fost aleasă datorită credinței că acesta a fost locul unui miracol, în care un călător și-a recăpătat vederea.

04 Sinagoga Szeged
— Szeged, Ungaria
Construită la începutul anilor 1900, această sinagogă este a patra ca mărime din lume și a doua ca mărime din Ungaria. Renovarea - inclusiv cupola sa impresionantă din sticlă și desenele florale complexe - a fost finalizată recent după ce Guvernul maghiar a alocat 4 milioane de dolari proiectului în 2014.

03 Moscheea Larabanga
— Larabanga, Ghana
Una dintre cele mai vechi moschei din Africa de Vest, denumită în mod obișnuit „Mecca Africii de Vest". Localnicii folosesc clădirea tencuită cu mâl începând cu aproximativ anul 1421. Veniturile încasate de la vizitatori sunt folosite pentru întreținerea acesteia. Numai musulmanii sunt primiți în interior.

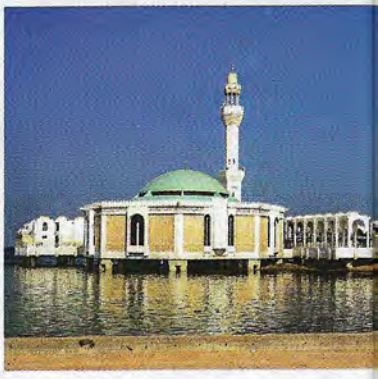

05 Biserica Schimbării la Față
— Insula Kizhi, Rusia
Situată la nord-est de Sankt Petersburg, această biserică face parte dintr-un sit istoric datând din 1714. Structura din lemn este construită fără cuie, în afară de cupolă, și acoperișBiserica oferă servicii doar vara, din cauza lipsei mijloacelor de încălzire.

06 Bahá'í Gardens
— Haifa, Israel
Atracția turistică de top din Israel, Grădinile Bahái au 19 terase înclinate care duc la Sanctuarul lui Báb, inițiatorul cultului. Construit pe versantul Muntelui Carmel, sanctuarul din vârful grădinilor uluitoare oferă priveliști asupra orașului de jos, precum și asupra Mării Mediterane.

07 Moscheea plutitoare
— Jeddah, Arabia Saudită
Cunoscută și sub numele de Moscheea Al-Rahma, această clădire - care include 52 de cupole exterioare în plus față de o cupolă principală - pare să plutească peste Marea Roșie. Construită în 1985, moscheea este un popas popular pentru cei care se află în pelerinaj la Mecca sau Medina.

08 Templul Sri Ranganathaswamy
— Tiruchirappalli, India
Dedicat lui Ranganatha, o formă a zeului hindus Vishnu, campusul templului este unul dintre cele mai mari complexe religioase din lume. Deși este încă în lucru, turiștii non-hinduși vin pentru a vedea statuetele viu colorate care împodobesc structurile, vopsite cu un pigment realizat cu ajutorul coloranților din plante și vegetale.

09 Kinkaku-ji Temple
— Kyoto, Japonia
Cunoscut și sub numele de Pavilionul de Aur, sau oficial Rokuji, acest templu al budiștilor Zen a fost inițial vila unui om de stat. Datează din 1397. Templul acoperit cu frunze de aur este înconjurat de grădini și de un iaz reflectorizant.

01: RICARDO DEARATANHA/GETTY; 02: RCHPHOTO/GETTY; 03: ATOSAN/GETTY; 04: VALERY YURASOV/GETTY; 05: THOMAS TRUTSCHEL/GETTY; 06: DANI3315/GETTY; 07: ANDREW MARCUS/GETTY; 08: F9PHOTOS/GETTY; 09: FELIX CHOO/ALAMY

MEDIU

Proporții oceanice

Doi exploratori se duelează pentru recordul la scufundarea în punctul cel mai adânc al Pământului și acest lucru ne reamintește că nu știm mare lucru despre oceanele noastre, iar datele pe care le cunoaștem sunt tulburătoare.

CICLUL VIEȚII Regizorul James Cameron s-a arătat interesat de explorarea adâncimii mărilor și de submarine după ce a făcut scufundări pentru a realiza filmul *Titanic*.

JAMES CROUCHER/NEWSPIX/GETTY

ÎN 2012, CINEASTUL JAMES Cameron, creatorul filmelor „Avatar" și „Titanic", a devenit prima persoană care a ajuns în punctul cel mai adânc al oceanului într-o scufundare solo. Când a ajuns în Challenger Deep din Groapa Marianelor - cel mai adânc loc de pe Pământ, la 11 kilometri sub nivelul mării - a petrecut ore întregi cartografiind regiunea, făcând fotografii și luând probe.

„Ca ființe umane, suntem atrași de absoluturi - cel mai profund, cel mai înalt, cel mai rece, cel mai îndepărtat", spune regizorul. „Justificarea mea logică a fost dacă am putea construi un submarin pentru a merge în cel mai adânc loc, să se scufunde oriunde, atunci am deschide întregul ocean spre explorare. Și ca povestitor și ca maimuță curioasă, am vrut doar să văd ce era acolo".

Și în decursul anilor următori și în scufundările ulterioare în jurul Gropii Marianelor, a devenit foarte evident ce se află acolo. Plastic.

„Așa-numita noastră civilizație folosește oceanul ca toaletă", spune Cameron. „Dacă nu se schimbă acest lucru, repede, ecosistemele oceanice vor continua să se prăbușească".

În august, investitorul din Texas și acum exploratorul Victor Vescovo a finalizat o scufundare în Groapă, situată la aproximativ 322 de kilometri sud-vest de Guam în Oceanul Pacific, și a găsit o pungă de plastic și ambalaje de bomboane.

Bucăți de plastic cu dimensiuni mai mici de 5 mm au fost, de asemenea, ingerate de creaturi care trăiesc în Groapa Marianelor. O echipă de cercetători a descoperit că toate cele zece crustacee studiate aveau bucăți de plastic în tractul digestiv. Studiul echipei a fost publicat în februarie.

Cu toate acestea, afirmația lui Vescovo că a doborât recordul scufundărilor solo al lui Cameron a făcut prima pagină a ziarelor. Cameron contestă reușita, susținând că fundul oceanului în Challenger Deep este plan și diferența de adâncime a fost cauzată de echipamentele folosite.

Dar, mai problematic, spune el, este că accentul pe recordul scufundărilor distrage atenția de la ceea ce este cu adevărat important: starea de sănătate actuală a oceanelor noastre și lipsa de cercetare științifică la mare adâncime.

În ciuda a zeci de ani de studii asupra mediului, impactul plasticului și al altor forme de poluare asupra oceanelor nu sunt înțelese în întregime. La începutul acestui an, Organizația Mondială a Sănătății a solicitat mai multe cercetări privind efectul microplasticelor asupra mediului și asupra sănătății umane, iar studiile inițiale par să indice că ingerarea lor - direct sau indirect - ar putea provoca inflamații care pot duce la boli. De asemenea, materialele plastice pot elibera substanțe toxice în apă, ceea ce ar putea avea un impact asupra faunei prin reducerea fertilității.

DE

HANNAH OSBORNE

@hannah__osborne

Dar plasticul este doar una dintre problemele cu care se confruntă oceanele și care încă nu este înțeleasă pe deplin.

„Deșeurile de plastic din ocean sunt oribile, dar sunt doar cele mai importante dintre numeroasele noastre fluxuri de deșeuri toxice. Carbonul încălzește atmosfera și face apa oceanelor acidă. Nutrienții aduși de ape din toată agricultura lumii provoacă zone lipsite de oxigen de dimensiunea unor țări", afirmă Cameron.

Oceanele, la fel ca restul lumii, sunt afectate de arderea combustibililor fosili și de eliberarea de gaze cu efect de seră precum dioxidul de carbon - aproximativ 30 la sută dintre acestea sunt absorbite de mare.

Această absorbție provoacă acidificarea oceanelor - nivelul pH-ului se modifică, devenind mai acid. Drept urmare, este mai greu pentru unele creaturi să-și formeze carapace și osaturi și nenumărate specii de la baza lanțului trofic se luptă să supraviețuiască, ceea ce, spun oamenii de știință, are potențialul de

a provoca perturbări uriașe întregului ecosistem.

Într-adevăr, se crede că acidificarea oceanică a jucat un rol important în cel mai rău eveniment de extincție în masă care s-a petrecut pe Pământ în urmă cu 252 de milioane de ani.

Efectul schimbărilor climatice asupra oceanelor lumii se va agrava probabil în deceniile următoare. În iunie, oamenii de știință de la NOAA și de la Scripps Institution of Oceanography au anunțat că nivelurile de dioxid de carbon au atins cele mai înalte niveluri de când a început înregistrarea de către oameni a acestei componente.

Ultima dată când nivelurile de dioxid de carbon au fost atât de ridicate a fost în perioada Pliocenului, cu 3 până la 5 milioane de ani în urmă, când temperaturile globale erau cu aproximativ 4 grade Celsius mai ridicate decât în prezent.

Modelele climatice actuale sugerează că dacă emisiile de gaze cu efect de seră continuă pe traiectoria lor actuală, este posibil să avem o încălzire de 4 grade până în 2100.

Drept urmare, înțelegerea rolului pe care oceanele îl au în sistemele globale devine din ce în ce mai importantă. Curenții oceanici afectează vremea în mod decisiv. De exemplu, temperaturile mai reci ale suprafeței apelor Pacificului pot provoca secete masive în Vestul Mijlociu.

„Schimbările în temperatura și în curenții oceanelor provocate de schimbările climatice vor duce la alterarea modelelor climatice", a avertizat Agenția pentru Protecția Mediului în 2016.

„Ultima dată când nivelurile de dioxid de carbon au fost atât de ridicate a fost în perioada Pliocenului, cu 3 până la 5 milioane de ani în urmă"

În ciuda rolului crucial pe care oceanele - care alcătuiesc două treimi din planetă – îl au în ecosistemele globale, doar aproximativ 5% au fost explorate. Din acest motiv, Cameron solicită mai multe cercetări oceanice, o zonă a științei despre care spune că este „nebunesc de subfinanțată".

De la descoperirea în continuare a noilor specii până la studierea dinamicii tectonice, Cameron consideră că cercetarea zonelor cele mai profunde ale oceanelor este esențială pentru înțelegerea mai multor factori care pot pune viața în pericol pentru umanitate.

„Cele mai mortale tsunami-uri sunt create de activitatea seismică în gropile adânci, inclusiv tsunami-ul de Crăciun în 2004 care a devastat Indonezia și valurile monstruoase care au provocat topirea reactorului Fukushima din Japonia", spune el. „Numai studiind ceea ce se întâmplă acolo în detaliu, am putea vreodată să dezvoltăm modele predictive și sisteme de avertizare avansate".

Cameron vrea o finanțare enormă pentru o „flotă globală de roboți submarini", care să investigheze adâncimile oceanelor și să ofere oamenilor de știință mai multe date pentru a măsura efectele schimbărilor climatice: „Despre fluxul de carbon în oceane și cât de mult este depozitat în adâncuri; despre destabilizarea depozitelor de hidrat de metan care aruncă cantități mari de gaze de încălzire în atmosfera noastră... fluxul de căldură dintre atmosferă și oceane și cât timp pot acționa oceanele pentru a amortiza această căldură înainte de a deveni maximă; modul în care se păstrează căldura în oceane și apoi iese afară pe măsură ce energia crescută determină formarea uraganelor și ciclonilor care devastează lumea".

Dacă nu reușim, spune Cameron, va fi „pericolul nostru extrem". N

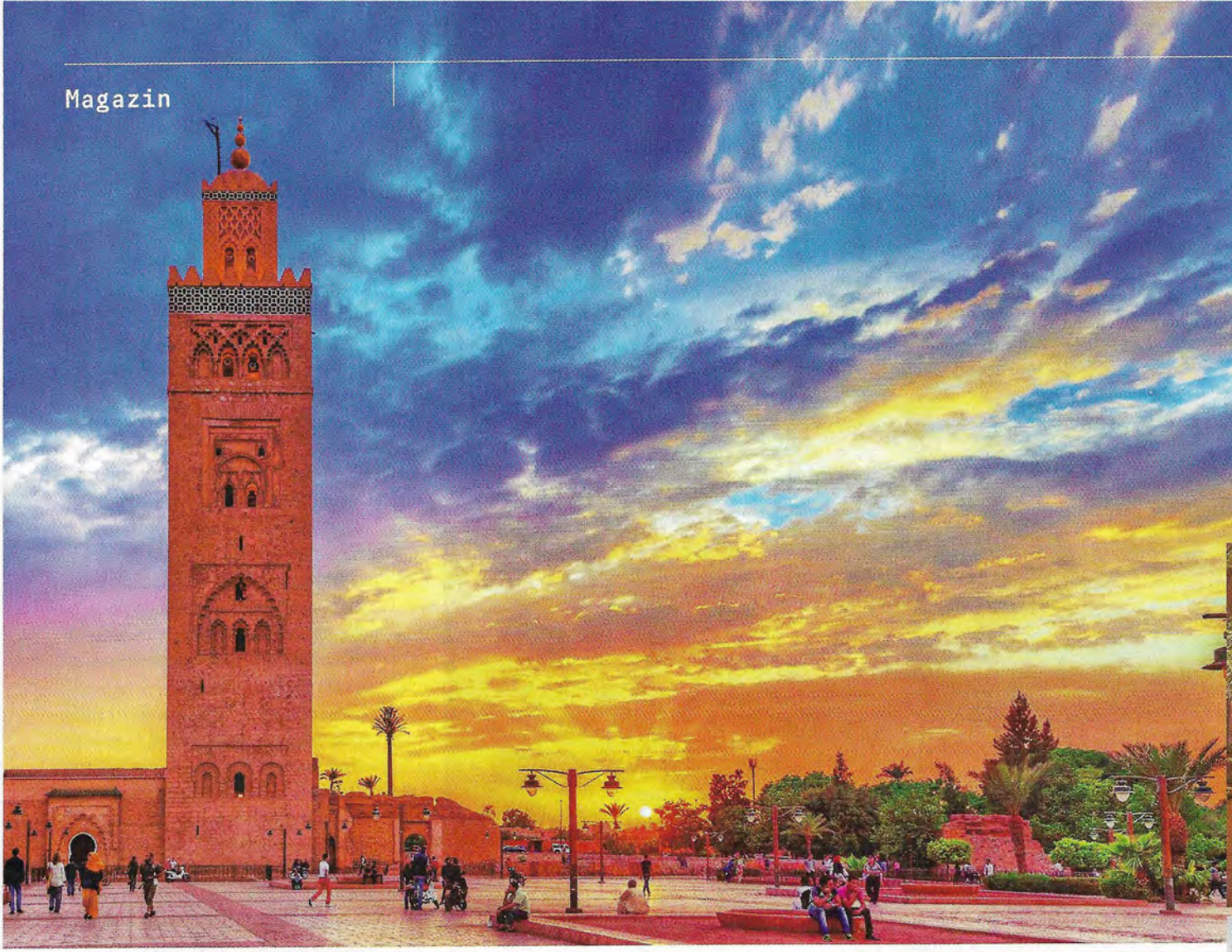

CĂLĂTORII

O țară, patru anotimpuri

CASABLANCA, RABAT, MEKNÈS, Fes, Erfoud, Zagora, Oarzzazate, Marrakech, Essaouira... La prima vedere doar niște cuvinte aproape imposibil de pronunțat, aceste denumiri ascund o istorie tumultoasă, de peste trei mii de ani, o cultură fascinantă și frumuseți naturale misterioase, fiind punctele-cheie ale unei vacanțe în Maroc.

Toamna este anotimpul perfect pentru o vizită în Maroc, ziua, până spre sfârșitul lunii noiembrie, temperaturile din nordul Africii nescăzând sub 18-20 de grade Celsius. Nu mai este vreme perfectă de plajă, dar, dacă porniți într-o incursiune pe urmele berberilor, cu siguranță veți fi surprinși de nenumăratele secrete bine ascunse de aceștia pe teritoriul african disputat, de-a lungul timpului, de fenicieni, cartaginezi, romani, arabi și, mai târziu, de francezi și spanioli. Și nici aventura sau adrenalina nu lipsesc. Safari-urile, cu ATV-uri sau mașini 4x4, pe „oceanul de nisip" din deșertul Sahara și plimbările pe spatele dromaderilor promit experiențe unice.

Aflat la „intersecția" Europei cu Africa, la un „Gibraltar" distanță de „bătrânul continent", Marocul are un relief impresionant, ce cuprinde de la zone de stepă și Deșertul Sahara, până la vârfurile înzăpezite ale Munților Atlas, care ating peste 4.000 de metri înălțime. Prin urmare, într-o singură vacanță, puteți experimenta toate cele patru anotimpuri, dacă porniți, de exemplu, pe traseul Fes – Midelt – Erachhidia – Erfoud. Temperaturi primăvăratice în Fes, iarnă veșnică în Munții Atlas, unde vârful Toubkal

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

ajunge la 4.167 metri înălțime, toamnă în Erachhidia și vară la Erfoud.

Itinerarul trece și prin Valea Draa. Situată la circa 60 de kilometri de Erg Chegaga, cea mai întinsă și mai puțin explorată „câmpie de dune" din Maroc, Valea Draa vă invită într-o incursiune în inima oazelor și a kasbah-urilor, a orășelor islamice antice fortificate, oferind privelişti spectaculoase, chiar de la intrarea în orașul Zagora. Zona este absolut uluitoare, cu imagini deșertice unice, presărate cu oaze de palmieri și sate berbere. Iar dacă tot ajungeți în regiune, trebuie să degustați cele mai bune curmale din Maroc. Sunt proaspete, se recoltează la spre finalul lunii septembrie.

Obiective de neratat

În Rabat, capitala administrativă a Marocului, trebuie să faceți o plimbare prin Mechouar, grădina Palatului Regal, și să vizitați kasbah-ul Oudaya, situat chiar pe malul Oceanului Atlantic. La Meknes, puteți vizita grajdurile Sultanului Moulay Idris și admira poarta Bab Mansour. Apoi, dacă ajungeți la Volubilis, veți vedea cele mai bine conservate ruine romane din această parte a Africii de Nord. Construit peste o veche așezare cartagineză, orașul Volubilis a fost centrul administrativ al provinciei romane Mauretania Tengitana.

La Fes aveți ocazia să vizitați cea mai mare medina din lume și să aflați secretele renumitelor tăbăcării marocane. La Oarzzazate puteți vizita renumitul sat fortificat Kasbah Ait Benhaddou, unde, printre altele, au fost turnate filme celebre, precum „Laurence al Arabiei" și „Giuvaierul Nilului". Iar în Marrakech veți explora bazarul vibrant al celui mai frumos oraș imperial al Marocului. Dar nu înainte de a trece prin Grădinile Menara, pe la Mormântul Sultanilor Saadieni, Palatul Bahia sau Moscheea Koutoubia.

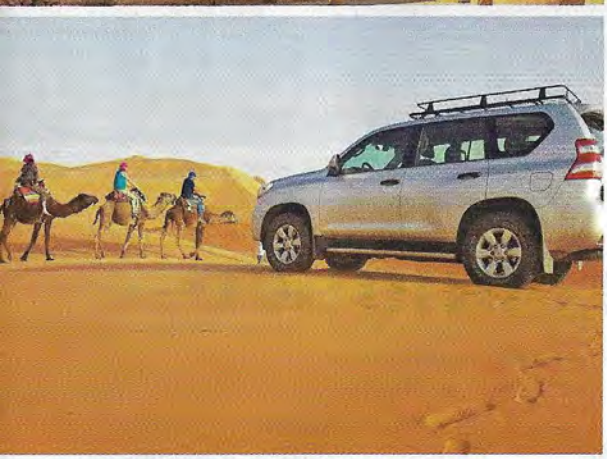

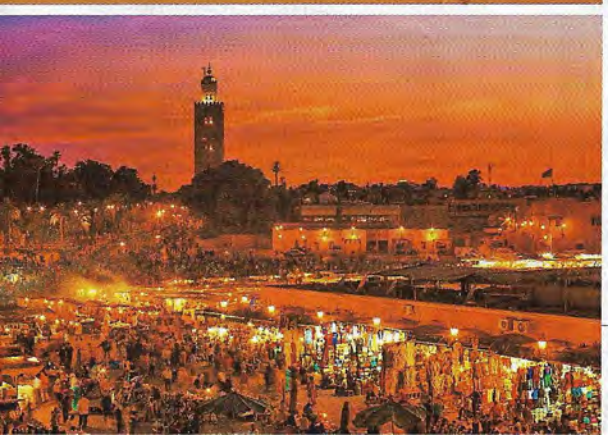

PORSCHE CAYMAN T PDK

Odă plăcerii de a conduce

AVÂND CA PUNCT DE PLECARE versiunea de bază a Porsche-ului 718 Cayman, modelul 718 Cayman T este o adevărată mașinărie de generat plăcere de a conduce, adresându-se puriștilor pentru care nu contează sistemul de infotaintment, de exemplu, ci diferențialul auto-blocant, șasiul sport PASM și suspensia coborâtă cu 20 de milimetri.

„T" vine de la Touring. Iar rețeta lui Porsche 718 Cayman T este similară cu cea prescrisă anul trecut modelului 911 Carrera T. Motorul turbo montat central, cu patru cilindri opuși, de 2.0 litri, care dezvoltă 299 de cai putere la 6.500 rpm, este identic cu cel folosit de Cayman-ul de bază, dar specialiștii Porsche s-au concentrat pe ușurarea mașinii, prin scoaterea a fel de fel de elemente și trecerea lor pe lista de opționale (de exemplu, sistemul de infotaintment PCM de pe mașina testată este opțional), și dotarea acesteia cu exact ce îi trebuie pentru a potoli setea de adrenalină la volan a pasionaților.

Concret, față de un Cayman standard, Cayman T dispune de Porsche Toque Vectoring - sistem de vectorizare în timp real a cuplului motor transmis roților care include și diferențial

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

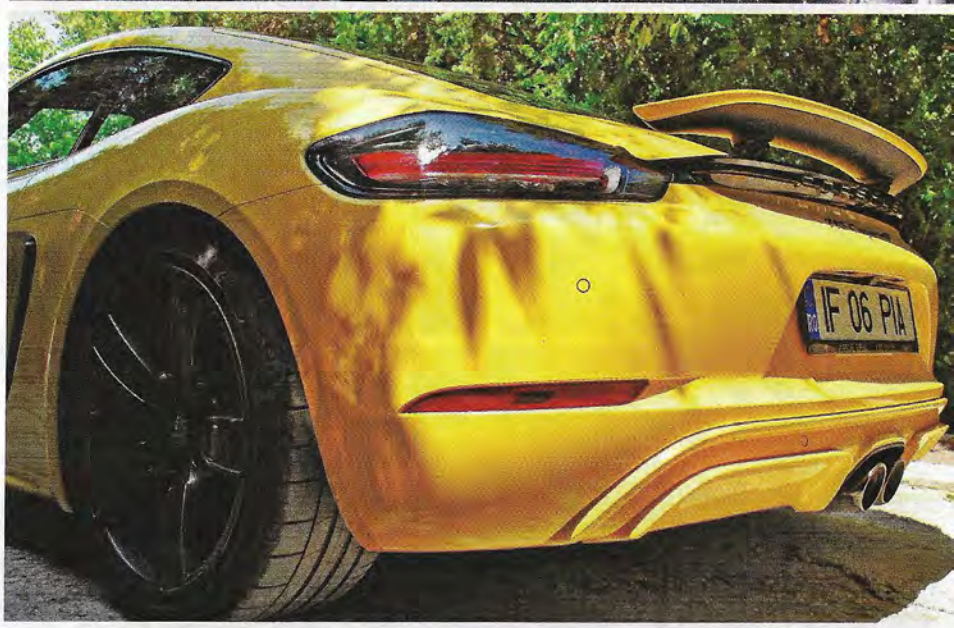

spate auto-blocant mecanic (da, face și cerculețe frumoase), de suspensie activă Porsche Active Suspension Management (PASM, cu gardă la sol coborâtă cu 20 de milimetri), de Porsche Active Drivetrain Mounts – sistem de reducere a vibrațiilor motorului, de sistem Sport Chrono, cu mai multe moduri de condus, și jante de 20 de inch similare cu cele de pe Carrera S. Sigur, dacă intrați în configuratorul Porsche, majoritatea acestor opțiuni pot fi puse și pe Cayman-ul de bază, dar rezultatul final va fi mai scump. În exclusivitate, Cayman T are doar suspensia coborâtă cu 20 de milimetri (PASM-ul pe modelul standard coboară garda la sol cu 10 milimetri) și sistemul de deschidere al portierelor din interior cu „bretele" din material textil, ca la 911 GT3, în loc clanțe metalice. De asemenea, trebuie precizat că 718 Cayman T vine standard cu transmisie manuală, cutia automată cu dublu-ambreiaj și șapte trepte, PDK, de pe mașina testată fiind opțională.

Secretele „T"-ului

Ingredientele enumerate mai sus fac din Cayman T o „jucărie" aproape perfectă în mâinile unui pasionat. Te urci la bord și scaunele sport, brodate cu „718" pe tetiere, te iau în brațe, volanul este exact cât trebuie de gros pentru a-l simți perfect în podul palmelor, iar când trezești la viață boxer-ul, introducând cheia în formă de mașinuță în locașul tradițional din stânga volanului, din spatele scaunelor, apare un sunet grav. Vrei să auzi și mai bine? Alegi modul „Sport+", cu ajutorul rotiței magice a sistemului Sport Chrono din partea dreaptă a volanului, apeși butonul pe care sunt desenate două guri de evacuare, de pe consola centrală, și te joci puțin cu accelerația. Tobele sport standard încep să bubuie încântător, pentru un motor turbo de 2.0 litri. Iar dacă vrei să și vezi, te afli la doi pași de o plecare ca din pușcă.

Porsche 718 Cayman T cu PDK are funcție de „Launch control". Adică, mașina știe să plece singură de pe loc și să ajungă în 4,7 secunde la 100 km/h. În „Sport+", apăsați scurt pe butonul PSM de pe consola centrală, pentru a face sistemul de control al tracțiunii și stabilității puțin mai insensibil, puneți cutia de viteze în „D", călcați puternic frâna cu piciorul stâng și apăsați accelerația la podea în același timp. Turometrul va urca instant la 4.500 rpm, iar pe bord va scrie „Launch control" activat. Țineți bine volanul, asigurați-vă că drumul este liber și luați piciorul din frână. Cayman-ul T va scrâșni sălbatic și va porni instant în lupta cu secundele.

68.855 €

este prețul de bază pentru Porsche Cayman T, TVA inclusă.

Pentru a vă opri, puteți să aveți încredere deplină în frânele cu discuri perforate. Nu obosesc cu una, cu două, și pot fi dozate impecabil.

Apoi, pentru a afla și cele mai ascunse secrete ale Cayman-ului T, căutați câteva viraje. Mai rapide, mai lente, de care doriți. Direcția este atât de bine setată, încât simți în orice moment ce fac roțile față. Iar întreaga mașină îți comunică permanent și intuitiv exact câtă aderență ai și până unde poți forța. Motorul montat central și șasiul sport setat impecabil conferă un echilibru de excepție. Doar cei mai puțin inițiați pot ajunge să subvireze. Altfel, totul este controlabil și negociabil din volan și accelerație. O adevărată plăcere de a conduce!

O sportivă de zi cu zi

Ca orice Porsche care se respectă, 718 Cayman T poate fi o mașină de zi cu zi docilă. Doar la cumpărături să nu vă duceți, pentru că nu veți avea loc pentru mai mult de un bax de apă și trei sacoșe. Altfel, în trafic, se descurcă de minune. Direcția electro-hidraulică, tare și comunicativă în ture multe, se înmoaie suficient pentru a facilita manevrele de parcare sau pe străduțe înguste. Suspensia, deși sport, este îngăduitoare cu denivelările și silențioasă. Iar cutia PDK schimbă lin, dacă nu simte presiune pe accelerație.

Poziția la volan este sportivă, joasă și cu picioarele aproape întinse paralel cu solul, dar, în același timp, confortabilă. Este adevărat, intrarea sau ieșirea poate fi puțin problematică pentru cei care au probleme cu spatele. Instrumentarul de bord analogic, cu ace, este un mare plus, din punctul meu de vedere, nesuferind de întârzieri în răspuns ca majoritatea display-urilor digitale aflate acum la modă. Planșa de bord este ergonomică, toate comenzile fiind intuitive și exact acolo unde te aștepți să le găsești. Iar finisajele și materialele folosite în habitaclu respectă standardul Porsche.

În ceea ce privește consumul, cei 299 de cai putere ai Cayman-ului T nu sperie. O medie de 15.6-15.8 l/100 km în București este decentă, dacă luăm în calcul că, la cum sună motorul, nu poți să te abții la infinit să nu te joci cu accelerația. Iar la drum, într-un ritm destul de susținut, setea armăsarilor poate fi potolită cu 9,4-9,6 l/100 km. Cu siguranță, se poate și cu mai puțin, dar e păcat să mergi la consum cu o astfel de mașină. N

VERDICT NEWSWEEK

+ Motor boxer mic, dar voinic și cu reacție liniară; șasiu, direcție și suspensii ce alimentează plăcerea de a conduce; docilitatea în trafic urban de zi cu zi.

- Dotări opționale piperate; habitaclu puțin claustrofobic; spații de depozitare limitate.

It Rocks!

www.rockfm.ro

SĂNĂTATE

Intoxicația acută alcoolică

Uneori parcă nici nu putem concepe o masă de prânz fără un pahar de vin, o petrecere de weekend fără un cocktail sau un digestiv după o cină copioasă. Însă dincolo de consumul rațional și echilibrat de alcool, excesele sunt foarte periculoase pentru organism.

DE

DR. RADU ȚINCU

CONSUMUL EXAGERAT DE ALCOOL în mod cronic este responsabil de apariția bolilor hepatice cronice, dintre care ciroza hepatică toxic nutrițională este afecțiunea cu cea mai mare gravitate. Consumul cronic de alcool este asociat și cu o deterioare neurocognitivă importantă, dar și cu creșterea incidenței cancerelor, în special la nivel digestiv. Intoxicația acută alcoolică determinată de un consum important de alcool într-un interval scurt de timp reprezintă o urgență toxicologică, existând riscul de deces, în special prin tulburări de ritm cardiac.

Alcoolul etilic sau etanolul este un compus solubil în apă, care traversează barierele biologice realizând în acest mod un echilibru între compartimentul intra și extra celular. Absorbția se realizează la nivelul tubului digestiv, în special în partea proximală, 70% la nivelul stomacului, 25% la nivelul duodenului. Alcoolul este inițial metabolizat la nivel stomacului de o enzimă numită alcool dehidrogenază gastrică. Ulterior alcoolul este metabolizat la nivel hepatic de alcool dehidrogenază.

Așadar, intoxicația acută alcoolică apare după ingestia unei cantități importante de alcool într-o perioadă scurtă de timp. La copii poate să apară prin consumul unor substanțe ce conțin alcool (after shave, apă de gură, parfum, unele medicamente).

Pentru a putea discuta de intoxicație alcoolică trebuie să se realizeze următoarele: un consum recent de alcool, modificări de comportament și biologice.

Modificările de comportament pot cuprinde: agresivitate, tulburări ale comportamentului sexual, dispoziție alternantă, afectarea atenției și a judecății. În funcție de cantitatea de alcool ingerată se poate ajunge la starea de comă, în care reflexele fiziologice pot fi alterate. Această modificare a reflexelor poate fi responsabilă de apariția vomei și aspirarea acesteia la nivel pulmonar. Aspirarea conținutului gastric în plămân poate determina stop respirator sau dezvoltarea unei pneumonii de aspirație traheobronșică cu componentă dublă: atât infecțioasă, cât și chimică prin prezența acidului clorhidric din stomac.

Gravitatea intoxicației cu alcool depinde de cantitatea de alcool ingerată, de greutatea corporală, de perioada de timp în care a fost ingerat, dar și de rata metabolică individuală. Fiecare persoană este programată genetic pentru a metaboliza alcoolul, existând deficite enzimatice determinate genetic. În acest caz metabolizarea etanolului este fie încetinită sau chiar imposibilă.

Simptomele intoxicației acute alcoolice sunt corelate cu nivelul de alcool din sânge. Nivelele de peste 300 mg/dl sunt asociate cu depresia respirației și chiar stop respirator prin deprimarea centrilor respiratori centrali. Efectele letale apar la peste 500 mg/dl, dar există o variabilitate importantă a toxicității, în funcție de capacitatea fiecăruia de a metaboliza etanolul. Pacienții dependenți de alcool dezvoltă toleranță prin amplificarea metabolizării. Această toleranță este responsabilă de necesitatea creșterii cantității de alcool ingerate pentru obținerea aceluiași efect. În plus toleranța la alcool apare și că urmare a modificării neurotrasmițătorilor cerebrali, atât excitatori, cât și inhibitori.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Intoxicația acută cu alcool etilic produce modificări metabolice importante, cum ar fi: hipoglicemie, acidoză lactică, scăderea de potasiu, magneziu, calciu, fosfor.

Holiday Heart Syndrome

A fost descris și un sindrom de toxicitate cardiacă, numit „holiday heart syndrome". Acest sindrom apare de obicei la tineri aflați în vacanță și care consumă dintr-o dată o cantitate importantă de alcool, cel mai frecvent în absența toleranței. Sindromul se manifestă prin tahiaritmii atriale și ventriculare, care pot fi fatale. Cauza acestor manifestări este reprezentată de modificările metabolice produse de alcool, dar și de o toxicitate directă a etanolului asupra cordului. De asemenea alcoolul mai determină și alte simptome cardiovasculare: tahicardie, deshidratare, hipotensiune, hipotermie.

Intoxicația acută alcoolică reprezintă o urgență toxicologică importantă și poate fi fatală

Depresia centrilor respiratori este cauza cea mai frecventă de deces. Efectele gastrointestinale ale consumului acut de alcool sunt: greață, vomă, diaree, dureri abdominale. În urma unui consum exagerat și brusc de alcool pot apărea două complicații importante: hepatită acută toxică, chiar cu insuficiență hepatică, și pancreatita acută.

Mortalitatea crescută asociată consumului de alcool este explicată de creșterea riscului de accidente prin lovire sau accidente diferite, dintre care cele rutiere reprezintă o proporție îngrijorătoare. Există date științifice care realizează corelații între consumul de alcool și acte antisociale și violențe (crime, violuri, jafuri).

Tratament

Tratamentul pacienților cu intoxicații acute alcoolice începe încă din camera de gardă și se continuă în funcție de severitate în secțiile de terapie intensivă. Evaluarea funcțiilor respiratorii și cardiovasculară este esențială în managementul acestor pacienți. Riscul de aspirație bronșică a secrețiilor gastrice trebuie redus prin aplicarea poziției laterale de siguranță, montarea unei sonde gastrice sau chiar intubarea oro-traheală de protecție. Este obligatoriu să se realizeze corecția tulburărilor metabolice prin suplimentarea de magneziu, calciu, potasiu și fosfor. În plus sunt necesare vitamine din grupul B, în special tiamină și folați pentru prevenția unei complicații neurologice numite encefalopatie Wernicke Korsakoff. La pacienții hipotermici este necesară încălzirea externă și corectarea deficitului de apă. În cazul pacienților violenți este necesară sedarea acestora în vederea continuării tratamentului. După stabilizarea pacientului și depășirea momentului critic, cel mai frecvent între 24 și 48 de ore, este necesar ca pacientul să fie evaluat pentru complicațiile pe termen mediu. Evaluarea funcției pancreatice și hepatice trebuie efectuată timp de câteva zile pentru a ne asigura că nu apar complicații.

Intoxicația acută alcoolică este din păcate o realitate tristă a zilelor noastre, care nu ține cont de statutul socio-economic sau de aria geografică. Reprezintă o urgență toxicologică importantă, iar în lipsa unui management adecvat poate fi fatală. N

DR. RADU ȚINCU
este medic primar ATI și șef lucrări la UMF „Carol Davila"

TEHNOLOGIE

Bicicleta electrică „invizibilă"

ADIO, BICICLETE ELECTRICE butucănoase și greoaie! Evoluția tehnologiilor în domeniul bateriilor a permis producătorului californian de biciclete electrice Specialized să deseneze și să dezvolte un cadru de „e-bike" similar cu cel al unei biciclete clasice. Specialized S-Works Turbo Creo SL-Founder's Edition are bateria cu o capacitate de 380 Wh și motorul electric de 240 de wați ascunse în cadrul realizat din fibră de carbon. Sistemul de electric de propulsie lucrează în tandem cu ciclistul, permițând atingerea unei viteze maxime de 45 km/h și parcurgerea unei distanțe de până la 130 de kilometri, cu minimum de efort. La aceste performanțe contribuie, bineînțeles, și greutatea redusă a vehiculului, care cântărește aproape cât majoritatea bicicletelor obișnuite – 11,8 kilograme, fiind mai ușoară decât un „e-bike".

Cum ne aflăm în plină eră a conectivității, S-Works Turbo Creo SL-Founder's Edition dispune de un sistem de monitorizare a puterii și transmite datele unei unități centrale ANT+, care, prin intermediul unei aplicații de smartphone, botezate Specialized Mission Control, permite ciclistului să-și aleagă stilul de pedalat (Eco, Sport și Turbo), să înregistreze traseele parcurse și să verifice nivelul de încărcare al bateriei.

Bicicleta electrică „invizibilă" S-Works Turbo Creo SL-Founder's Edition este echipată cu frâne față/spate hidraulice, cu disc, Shimano Dura-Ace R9170 și schimbător de viteze Shimano Dura-Ace, cu 11 trepte. Producția S-Works Turbo Creo SL-Founder's Edition este limitată la 250 de unități, iar prețul este de 16.500 de dolari.

HiBed, patul cu cinematograf inclus

ITALIENII DE LA HI-INTERIORS AU CREAT SPECIAL PENTRU cinefilii împătimiți un pat spectaculos. Denumit Hibed, acesta este echipat cu proiector HD, ecran de 70 inch, adică cu o diagonală de 2,54 metri, și sistem de sunet surround cu incinte acustice invizibile. De asemenea, patul poate fi conectat la Internet prin Wi-Fi, permițând utilizatorilor să urmărească conținut video de pe orice platformă de streaming precum Netflix sau HBO Go. HiBed este, însă, mai mult decât un pat cu proiector și ecran. Este un adevărat colț de relaxare high-tech, fiind dotat cu lumini ambientale cu intensitate reglabilă, draperii motorizate, sistem de control cu comenzi vocale și un fel de asistent digital, care, dimineața, de exemplu, vă poate citi evenimentele din agendă sau da informații despre trafic și vreme. Totodată, HiBed monitorizează mișcările utilizatorilor și poate ajusta temperatura în funcție de preferințele acestora.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

RUGBY

Frățiile de succes ale Cupei Mondiale de Rugby

În timp ce frații Barrett Beauden, Scott și Jordie au făcut istorie aducând puncte pentru „All Blacks" în meciul cu Canada, cei doi Vunipola, Billy și Mako, speră să poată face același lucru pentru Anglia.

MECIUL NOUA ZEELANDĂ - CANADA a fost partida în care frații Barrett au jucat toți trei în echipa „All Blacks" înregistrând împreună mai multe recorduri: de puncte marcate, de metri câștigați, de faze făcute. După meci au băut o bere împreună și s-au gândit la tatăl lor, fost număr 8, Kevin „Smiley" Barrett, care și-a băut berea preferată în fața televizorului de la ferma familiei din Taranaki, conform rugbyworldcup.com.

Din momentul în care s-au aliniat pentru a cânta „God Defend New Zealand", frații Barrett s-au arătat entuziasmați și recunoscători pentru această realizare, spune Scott Barrett.

În următoarea oră, au devenit primii trei frați care au reușit să marcheze în același meci. Și nu doar atât. Au construit faze împreună și s-au integrat perfect în angrenajul echipei.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Acest lucru l-a făcut pe antrenorul Steve Hansen să remarce după meci: „Cred că atunci când ești binecuvântat, ești binecuvântat - și toți trei sunt binecuvântați".

„Cu toții avem standarde ridicate, suntem cu toții în diferite etape ale carierei noastre și este clar cum putem influența această echipă și cum putem juca mai departe în turneu", a declarat tânărul Jordie Barrett.

Apoi și-a adus aminte de copilărie: „Aveam o minge, acum mult timp, acum zece ani sau chiar mai mult. Ne jucam în curte și vorbeam despre cum ar fi să mergem la Cupa Mondială și ne tachinam vorbind despre cum vom marca punctele decisive pentru a câștiga Cupa Mondială. E destul de fain".

Statistica Barrett în meciul contra Canadei

Beauden - o încercare, 149 de metri câștigați, trei clean breaks, șapte apărători depășiți, un placaj care a stopat o încercare.

Scott - o încercare, 49 de metri câștigați, trei clean breaks, trei apărători învinși, două margini câștigate pe repunerea adversarului, șapte placaje reușite.

FRAȚI
Jordie, Bauden și Scott Barrett au stabilit un record de puncte marcate împreună (stânga). Mako și Billy Vunipola se pregătesc pentru fazele finale ale Cupei Mondiale (sus).

Jordie - 108 metri câştigaţi, şase clean breaks, un apărător învins, un turn over.

Fraţii Vunipola, jucători cheie pentru Anglia

Pilierul Mako Vunipola a revenit după recuperarea de cinci luni de la intervenţia chirurgicală la coapsă, însă acum apăruseră îngrijorări pentru fratele său mai mic, Billy. În timp ce Mako a intrat în teren în minutul 62 al partidei cu Argentina, Billy a avut o problemă la gleznă ceea ce a mai temperat bucuria Angliei care devenea prima echipă calificată în sferturile de finală ale RWC 2019.

Problemele medicale ale jucătorilor Angliei au fost însă compensate de un ajutor nesperat: anularea meciului cu Franţa din cauza uraganului Hagibis. Sportivii vor avea astfel un răgaz suplimentar pentru recuperare.

Fraţii Vunipola, născuţi în Australia din părinţi tongani, sunt doi jucători de bază ai înaintării Angliei

Billy Vunipola este un jucător greu de înlocuit în special pentru că este un foarte bun purtător de balon care câştigă metri importanţi în fiecare partidă.

El a jucat cel de-al 12-lea meci consecutiv pentru Anglia, în partida câştigată cu Argentina. A avut însă o problemă la gleznă şi a fost schimbat. „Nu credem că este prea grav", a spus antrenorul Jones după ce Billy a fost nevoit să iasă din teren în minutul 40. Anglia are însă nevoie de ambii Vunipola pentru a-şi duce atacul la un nou nivel.

Pilierul Mako a jucat doar 17 minute de când s-a accidentat la coapsă în finala Cupei Heineken câştigată cu Saracens împotriva Leinster.

Dar lucrurile merg bine în privinţa condiţiei sale fizice, aşa că Anglia se poate baza pe el în partidele următoare.

„Au fost zile în care mă întrebam: «Oare voi reveni la timp?» Din fericire am avut alături de mine o echipă medicală de recuperare şi pregătire excelentă", a spus Mako celor de la rugbyworldcup.com .

„Nu îmi fac iluzii cu privire la lucrurile pe care trebuie să le lucrez, iar acum este vorba de a merge mai departe către următorul meci. Există mereu loc pentru a îmbunătăţiri, dar noi suntem mulţumiţi unde am ajuns acum şi suntem pregătiţi să mergem mai departe", a completat Mako Vunipola.

FOTO: GETTY IMAGES.

INVESTIȚIE
Singurul bazin funcțional omologat pentru competiții internaționale este cel de la Dinamo

DEZASTRU

România, țara cu un singur bazin omologat internațional

Sportivii români se pregătesc pentru Jocurile Olimpice de anul viitor în condițiile în care există un singur bazin de 50 de metri funcțional și doar patru piste de atletism pe care pot avea loc competiții internaționale.

România are doar patru piste de atletism omologate pentru concursuri internaționale

MULTE DINTRE BAZINELE ȘI bazele de antrenament dinainte de 1989 au dispărut, iar altele se află într-o stare avansată de degradare. Spre exemplu, bazinul de sărituri din Complexul Tineretului a ajuns depozitul unui restaurant, iar cel de 50 de metri din aceeași bază a fost transformat în piscină de agrement.

Aflat în apropiere, Stadionul de atletism Iolanda Balaș Sotter a fost lăsat neterminat din anul 2010, după ce nu au mai ajuns banii pentru finalizarea lucrărilor. Federația Română de Atletism s-a adresat Companiei Naționale de Investiții, însă din cauza unor probleme birocratice nu s-a întâmplat nimic. Abia anul acesta, în august, Primăria Sectorului 1 a semnat un protocol prin care va susține lucrările de modernizare a pistei de atletism, a tribunelor, precum și a celorlalte instalații conexe bazei sportive de la bugetul local.

În momentul de față, piste de atletism omologate pentru competiții internaționale există doar în patru orașe: București, Pitești, Arad și Cluj-Napoca.

Situația bazinelor de înot omologate este și mai gravă. Singurul în care pot fi desfășurate competiții internaționale este cel de 50 de metri din cadrul Complexului Dinamo.

Conform datelor obținute de *Newsweek România* de la Ministerul Tineretului și Sportului, alte două bazine sunt în curs de omologare, însă niciunul nu are 50 de metri. Este vorba de cel de 25 de metri de la Miercurea Ciuc și bazinul olimpic din Brașov.

MTS susține că sunt în construcție, la standarde ce vor permite omologarea pentru concursuri internaționale, bazinul de înot (50m) și bazinul de sărituri în apă de la Otopeni și bazinul de 50 de metri de la Brăila. În curs de reabilitare sunt și bazinele de înot (50 m) și sărituri în apă de la Complexul Național Lia Manoliu.

Închis în primăvara lui 2018, după ce un șobolan a fost găsit plutind printre culoare, bazinul acoperit de la Complexul Lia Manoliu ar putea fi redeschis cel mai devreme peste un an.

DE
MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

FOTO: H2OPOLO.RO

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

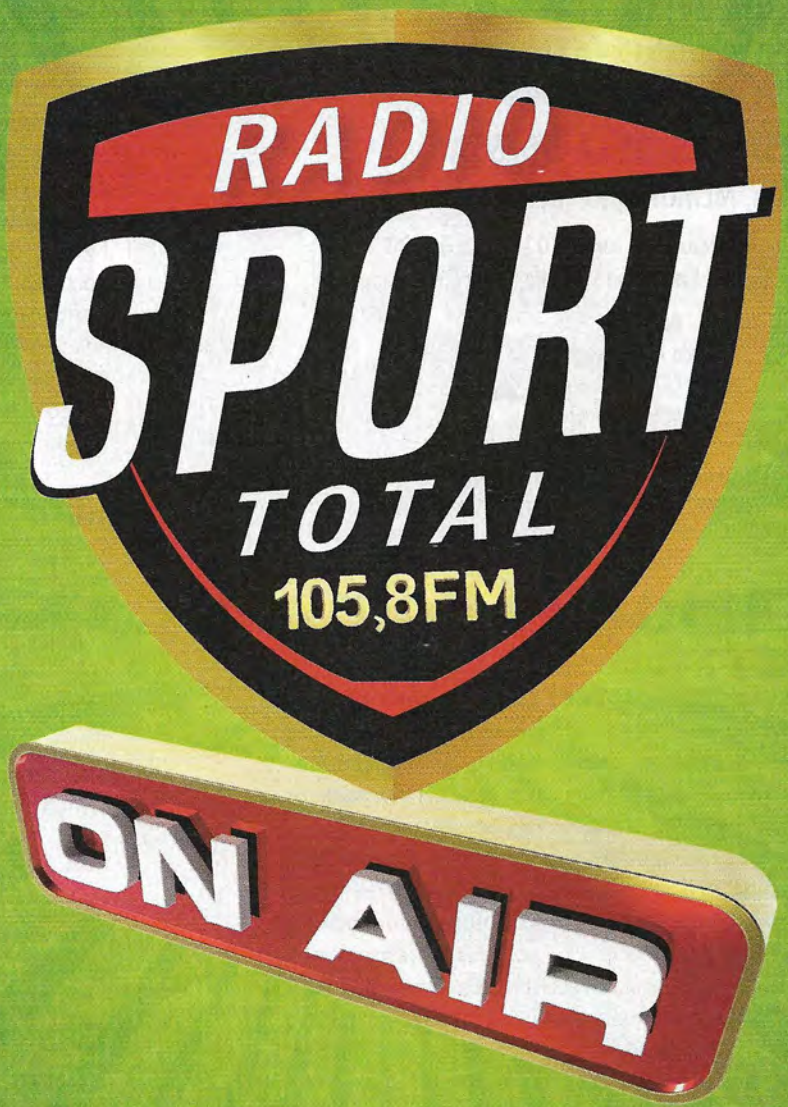

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

Rușinea Armatei Române

23 OCTOMBRIE 1941: ARE LOC MASACRUL DE LA ODESSA, DIN ORDINUL mareșalului Ion Antonescu, ca represalii după aruncarea în aer a Comandamentului Armatei Române din Odessa, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Se estimează că cel puțin 25.000 de evrei au fost omorâți de soldații români, ajutați de jandarmi și poliție, iar alți 35.000 de evrei au fost deportați, potrivit Raportului Final al Comisiei Wiesel.

În vara lui 1941, Armata Română începe lupta alături de Germania nazistă pentru a elibera Basarabia și Bucovina de Nord, ocupate de URSS, însă, după eliberarea teritoriilor românești, mareșalul Antonescu a decis să continue războiul contra sovieticilor și dincolo de Nistru. Generalul Ion Glogojanu a fost cel care a condus operațiunea de eliberare a Odessei din mâinile sovieticilor. Glogojanu a stabilit cartierul general al Armatei Române în fostul sediu al NKVD (poliția secretă sovietică), în ciuda avertismentelor că „unitățile comuniste în retragere au minat clădiri și locuri", potrivit unei circulare semnate de guvernatorul Transnistriei, Gh. Alexianu.

În noaptea de 22 octombrie, sediul Comandamentului sare în aer, omorându-l pe general, 15 ofițeri, 46 de soldați, patru ofițeri germani și mai mulți civili. Ca urmare, mareșalul Antonescu îi cere șefului Marelui Stat-Major, Iosif Iacobici, să ia „măsuri drastice de pedepsire". În acea noapte, au fost spânzurați câteva mii de evrei de stâlpii de electricitate ai troleibuzelor din oraș. Alți 25.000 de evrei au fost mânați pe câmp, unde au fost închiși în nouă magazii, „ciuruite cu foc de mitralieră și pușcă, udate cu gazolină și incendiate, cu excepția ultimei, care a fost aruncată în aer", potrivit raportului lui Iacobici. Ultima magazie a fost aleasă pentru a îndeplini ordinul expres a lui Antonescu: a fost umplută cu evrei și aruncată în aer la ora 5.45 p.m, momentul exact în care a explodat sediul Comandamentului.

Masacrul de la Odessa este doar unul dintre episoadele rușinoase ale Holocaustului românesc, în care și-au pierdut viața până la 380.000 de oameni.

18-24 OCTOMBRIE

Moartea unui dictator

20 octombrie 2011: Războiul Civil din Libia se apropie de final, iar forțele rebele îl capturează pe dictatorul libian Muammar Gaddafi în orașul său natal Sirte și îl ucid la scurt timp după aceea. Convoiul cu care Gaddafi a fugit din Tripoli fusese interceptat de avioane NATO și distrus în cea mai mare parte. Dictatorul libian a fost descoperit de rebeli într-o conductă, unde se ascundea împreună cu gărzile sale. Potrivit unor relatări, rebelii l-au lovit și l-au împușcat mortal în abdomen și în cap.

Bucureștiul are gară

19 octombrie 1869: Are loc inaugurarea oficială a liniei ferate București-Giurgiu, prima din România, iar Filaret devine prima gară a Bucureștilor. Linia a fost construită de către compania engleză „John Trevor Barclay & John Staniforth". Viteza medie a primului tren care a străbătut ruta a fost de 45 de kilometri pe oră, distanța de 67 de kilometri fiind parcursă în circa 90 de minute. Vagoanele erau iluminate cu ulei de rapiță, nu aveau încălzire și nici instalații sanitare.

România aderă la Tripla Alianță

18 octombrie 1883: : S-a semnat, la Viena, într-un cadru strict secret, tratatul de alianță româno-austro-ungar. Tratatul prevedea obligația celor două părți de a-și veni în ajutor în caz de atac neprovocat. Aproape imediat, Germania aderă și ea la alianță. În mai 1888, și Italia a semnat pactul. Deși Tripla Alianță a fost reînnoită în 1902 și 1912, atât Italia, cât și România au intrat în război de partea Antantei.

FOTO: CSIER

Magic FM
always great music
magicfm.ro
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal.....Telefon.....E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament / Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

We Build

IT Integration Services

Delivery of complex integrated systems, with hardware components, software and related services.

Software Development

Complex and customized information systems, created and developed for attaining your business objectives.

Competencies

Delivery of integrated, scalable, robust solutions with the optimal time/cost/performance ratio.

We Transform

eGovernment

Delivery of complex integrated systems, with hardware components, software and related services.

Cyber Security Services

Delivery of highly effective and extensive services dedicated to cyber security.

Support and Maintenance

Support and maintenance for software and hardware solutions.

We Accomplish

50 Technology Fast 50
2018 CE LAUREATE
Deloitte.

FT FINANCIAL TIMES
statista
1000 Europe's Fastest Growing Companies 2019

www.trencadis.ro

www.facebook.com/TrencadisRo

www.linkedin.com/company/trencadis

IT OPS Stage Partner go>tech WORLD

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX